

Bobni miru in bobni polemik

SANDOR TENCE

Paolo Rumiz pravi, da obstajajo italijanski in slovenski talibani, ki vzkipijo vsakič, ko se govori o sožitju in o premoščenju preteklih zamer. Nanaša se na tržaški koncert treh predsednikov, ko sta nekatere zmotili hrvaška in slovenska himna, ter na zadnje polemike v Sloveniji v zvezi s koncertom Bobni miru oziroma njegovim portoroškim plakatom. Rumiz si tudi zaradi svoje osebne zgodbe vsekakor ni zaslužil obtožbe hujskaštva, ki mu jo je naprtil znani slovenski intelektualec.

V Primorskem dnevniku smo, ko je bilo treba, vedno ožigali italijansko vojaško in vojno retoriko. V primeru obletnice prve svetovne vojne pa so zadeve na srečo ubrale drugačno pot. Zgovoren dokaz je Pot miru od Kobarida do Grmade, ki sta si jo zamislila predsednika Italije in Slovenije Giorgio Napolitano in Danilo Türk.

Da obletnica prve vojne pri nas ni dobila retoričnih razsežnosti nosi zaslugo tudi Dežela, ne nazadnje sam Rumiz s svojimi reportažami. Tudi s tistimi, v katerih je osvestil nevedno italijansko javnost, da so se mnogi Tržačani, skupno s Slovenci, Istrani in Furlani, borili na strani Avstro-Ogrske.

Vsa ta polemika, če jo tako lahko imenujemo, o Bobnih miru diši po starem in zato hlem. Prav je, da se je od nje med prvimi ogradil slovenski veleposlanik v Italiji Iztok Mirošič, ki se ni oglašil v osebнем imenu, temveč kot uradni zastopnik države.

GORICA - Medobčinska unija za Brda in zgornje Posočje

Naziv le italijanski, statut pa trijezičen

Proti le Sovodnje, Števerjan in Dolenje - Odloča naj Dežela

ČEDAD - Težave z medobčinsko zvezo

Župani Nadiških dolin brez skupnega jezika

GORICA - Na goriškem županstvu so včeraj sprejeli statut medobčinske unije za Brda in zgornje Posočje. Uradni naziv nove krajevne ustanove bo izključno italijanski, v treh jezikih pa bo napisan statut, ki ga bodo župani predstavili posameznim občinskim svetom. Ob občinah Dolenje in Števerjan, ki sta to že napovedali, je proti glasovala tudi občina Sovodnje, saj predlog, da bi tudi uradni naziv sprejeli v trijezični obliki, ni dobil zadostne podpore. Za popolno večjezičnost sta se na začetku ob predstavnikih slovenskih občin odločno izrekla župana občin Fara in Romans, župan Ettore Romoli pa ni popustil. Na koncu so se upravitelji odločili za kompromis, na predlog župana Alessandra Fabbra pa bodo Deželo pozvali, naj jasno določi, ali morajo medobčinske unije, v katerih so tudi slovenske občine, uradno imeti dvojezičen naziv.

Na 9. strani

BOBNI MIRU

»Naše glavno sporočilo je mir, ne vojna«

TRST - Paolo Rumiz (na sliki) priznava, da so ga polemike v Sloveniji v zvezi s pobudo Bobni miru še kar prizadele. Posebno stališča tistih, ki so mu očitali celo povzdigovanje italijanskega vstopa v prvo svetovno vojno. Prepričan je, da nekatere v Sloveniji, kot tudi v Italiji, še vedno motita besedi mir in sožitje.

Na 3. strani

Alkohol, rasistični izpad in pretep v Trstu

Na 4. strani

V Cerovljah se zbirajo konjeniki in kočijaži

Na 5. strani

Naši v drugih okoljih: švedska izkušnja

Na 6. strani

V Brdih se obeta kakovostna letina

Na 9. strani

GORICA-TRŽIČ »Obglavili« združbo razpečevalcev

GORICA-TRŽIČ - Policijsko preiskavo je sprožila smrt mlade odvisnice iz Tržiča med poletjem lanskega leta. Nesrečnica je umrla zaradi zaužitja heroina. Po več mesecih zasledovanj, zaslišanj, prisluhov in video dokumentiranja so policisti mobilnega oddelka goriške kvesture in tržiškega komisariata med pomladjo in julijem letos prijeli kakih deset osumljencev ter tako »obglavili« kriminalno združbo, ki je mrežo razpečevanja heroina razpredla na Tržiškem, segala pa je tudi do Gorice in Červinjana.

Na 11. strani

ČEDAD - Statut Nadiške medobčinske unije bo sprejel komisar, ki ga bo imenovala Dežela Furlanija Julijska krajina. Na konferenci županov 17 občin v zvezi, ki je potekala v Čedadu (na sliki), niso namreč dosegli potrebne večine. Predloženi osnutek statuta je prejel 7 glasov, prav toliko jih je bilo proti, občini Moimacco in Premariacco sta se vzdržala, Dreka pa ni bila prisotna.

Propadlo besedilo je imelo trijezičen naslov: Statuto Unione Territoriale Intercomunale del Natisono - Statut Union Teritorial Intercomunale dal Nadison - Statut Medobčinske Teritorialne Unije Nadiše. Med cilje nove zveze je uvrščalo tudi zaščito slovenske manjšine in je predvidevalo ustanovitev "podokrožja" s sedmimi beneškoslovenskimi občinami.

V Tipani je prav v zvezi z medobčinsko zvezo in rabo slovenščine odstopil podžupan Elio Berra, ki je dolgo let županoval.

Na 3. strani

ELEKTROTEHNIKA

- OBNOVLJIVE ENERGIJE
- NAMEŠČANJE FOTOVOLTAIČNIH NAPRAV IN TERMIČNIH SONČNIH CELIC
- DODATNA OPREMA ZA NAJBOLJŠI IZKORISTEK PROIZVEDENE ENERGIJE
- SISTEMI ZA AKUMULACIJO SONČNE ENERGIJE
- VZDRŽEVANJE

P.R. elettronica
Petejan Rajko

ELEKTRONIKA

- NAMESTITEV ANTEN IN TV SAT
- POPRAVILA TV SPREJEMNIKOV
- VGRAJEVANJE VARNOSTNIH SISTEMOV IN VIDEO NADZORA

GORICA - ulica IX Agosto, 20/1
tel.: 0481 547424,
prenosni: 339 5935801
e-pošta: pr.elettronica@libero.it
www.prelettronicagorizia.it

TURISTIČNA KMETIJA MULEJ
BLED - Slovenija

1 km od Blejskega jezera,
z lepim razgledom
in domačo hrano.

POLPENZION
za dve osebi,
2 dni, **176,00 €**

www.mulej-bled.com

SKOPJE - Položaj na meji z Grčijo se zaostre

V Makedoniji čedalje bolj neobvladljiv pritisk beguncev Policija nadnje s solzivcem

Včeraj je na mejo Makedonije pritiskalo na tisoče beguncev, ki prihajajo pretežno iz Sirije

ANSA

SKOPJE / LJUBLJANA - Migrantska kriza, ki vse bolj pesti Makedonijo, se je včeraj še zaostрила. Potem ko je Makedonija razglasila izredne razmere in zaprla svojo južno mejo za migrante in begunce, je tamkajšnja policija s solzivcem pregnala več tisoč migrantov. Več je bilo ranjenih. Medtem tudi Slovenija v prihodnje ne izključuje možnosti povečanega števila beguncev. Makedonska policija je včeraj s solzivcem razgnala na tisoče migrantov, ki so poskušali vstopiti iz Grčije v Makedonijo in nadaljevati pot proti Madžarski. Policija je uporabila tudi šok granate. Najmanj pet migrantov je bilo lažje poškodovanih.

Nekaj tisoč ljudi z Bližnjega vzhoda, iz Afrike in Azije, večinoma sirskih beguncev, je preživelo mrzlo noč na nikogaršnji zemlji med Grčijo in Makedonijo. Makedonske oblasti so v četrtek namreč razglasile izredne razmere in zaprle svojo južno mejo za migrante in begunce. Na območje Gevgelije na meji z Grčijo ter območje Kumanova na meji s Srbijo je Makedonija napotila vojsko.

Makedonsko notranje ministrstvo je sicer danes napovedalo, da bodo določenemu številu »ranljivih« migrantov dovolili prečkanje meje. »Omejeno število ne-

zakonitih migrantov ranljivih kategorij bo lahko vstopilo v Makedonijo, kjer bodo ob upoštevanju zmogljivosti države deležni pomoči,« so zapisali v sporočilu.

Makedonska policija je nato kasneje na meji vstop v državo omogočila nekaj sto beguncem, večinoma družinam z otroki in nosečnicami. A to je ponovno povzročilo kaos, saj je več sto drugih migrantov izkoristilo priložnost in poskušalo prebiti blokado policije. V naletu in gneči je bilo lažje ranjenih deset ljudi. Nekateri so se onesvestili.

Iz Bruslja so sporočili, da je bila Evropska komisija obveščena o odločitvi makedonske vlade o uvedbi izrednih razmer na dveh obmejnih območjih v Makedoniji. Komisija je zagotovila, da bo EU še naprej zagotavljala humanitarno pomoč Makedoniji pri soočenju s pritokom migrantov. Ob tem dodaja, da ima Makedonija pravico nadzorovati prehod ljudi preko svojega ozemlja in uvesti merila za vstop v državo.

Človekoljubna organizacija Amnesty International je medtem kritizirala poročila o nasilju makedonskih varnostnih sil nad begunci. Makedonska policija naj bi se poleg solziva posluževala tudi udarcev in

streljala v zrak, da bi migrante odvrnila od prečkanja meje z Makedonijo.

Visoki komisariat ZN za begunce pa je vlado v Skopju pozval, naj naredi več za reševanje krize in omogoči dostojno namestitev beguncev, ki množično prihajajo vsak dan. Migranti iz Makedonije večinoma pot do zahodne Evrope nato poskušajo nadaljevati preko Srbije in Madžarske. A slednja na meji s Srbijo gradi ograjo, da bi zajela prihode migrantov. Val migracij bi se tako lahko preusmeril proti Hrvaški in posledično tudi Sloveniji.

Na slovenskem notranjem ministrstvu ne izključujejo verjetnosti prihoda večjega števila prosilcev azila v Slovenijo, do česar bi lahko hitro prišlo tudi zaradi ograje, ki jo na meji s Srbijo gradi Madžarska. Na porast migrantov je Slovenija pripravljena z akcijskim načrtom, ni pa jasno, kako bi ukrepali ob dnevnem množičnem dotoku migrantov. Glede na akcijski načrt, ki predvideva tudi stroške, je Slovenija očitno pripravljena na sprejem 900 migrantov. Načrt sicer izpostavlja, da »maksimalnega števila oseb ne moremo določiti niti predvideti«. V Makedonijo in Srbijo, od tam pa na Madžarsko, sicer na primer trenutno dnevno pritiskajo na tisoči migrantov.

RIM - Neverjetna zgodba

Pogreb, ki je obkrožil svet

Gornja fotografija z neverjetnega pogreba je obkrožila svet

ANSA

RIM - Novica o neverjetnem in razkošnem pogrebu (glasbeni refren iz filma Boter) vodje rimske kriminalne združbe Vittoria Casamonice je obkrožila svet. Medtem ko smo v Rimu priča običajnemu »ping pongu« zvrčanja odgovornosti, se v tujini sprašujejo kako se je takšen pogreb sploh lahko zgodil. In to v času, ko je italijansko glavno mesto v vrtincu polemik zaradi kriminalnih organizacij, ki so dolgo časa pogojevale delo mestne uprave (t.i. preiskava mafia capitale).

Na zatožni klopi so se znašli župnik, ki je vodil pogrebni obred, policijske oblasti in nenazadnje tudi župan Ignazio Marino. Včeraj se je še izvedelo, da pilot helikopterja, ki je letel nad pogrebom in trosil cvetje, sploh ni imel dovoljenja za polet v središču Rima. Ustanova Enac, ki je na državni ravni odgovorna za polete letal in helikopterjev, je pilotu odvzela licenco, sledi kazenska ovadba.

Župnik Giancarlo Manieri, ki je vodil pogrebni obred, se pred kritikami in očitki nadrejenih nerodno zagovarja, da ni videl in vedel kaj se je dogajalo pred cerkvijo po žalni maši. »To ni moja stvar,« vztraja duhovnik, ki ni prekinil pogreba, čeprav bi lahko. Vatikanski radio sicer obžaluje pogreb v takšni obliki, brani pa Manierija, češ da Cerkev ne more prepovedati nobenega pogreba.

Prefektura je od sil javnega reda zahtevala uradno poročilo o dogodku, potem ko so policija in karabinjerji dejali, da sploh niso vedeli za pogreb. To je čudno opravičilo, pokojni Casamonica je bil sicer že nekaj časa »v pokoju«, do pred nekaj leti pa je vodil eno najbolj vplivnih rimskih kriminalnih združb. Njegova družina sicer trdi, da Casamonica ni bil nikoli tisto, kar mu pripisujejo javna občila...

Župan Marino, ki mu v zadnjih mesecih in tednih res ne manjka težav in problemov, tudi ni vedel za pogreb. Čeprav občinska uprava pri tem nima nič, je Marino tarča ostrih kritik tako s strani desne sredine, kot Gibanja 5 zvezd.

ATENE - Po odstopu premiera Aleksisa Ciprasa skupina poslancev Sirize napovedala ustanovitev nove stranke

Novo vlado bo skušala sestaviti Nova Demokracija Vse bolj verjetne predčasne volitve 20. septembra

ATENE - Po odstopu grškega premiera Aleksisa Ciprasa bo v Grčiji stekel poskus sestave nove vlade, ki pa po ocenah analitikov ne bo obrodil sadov in bodo potrebne predčasne volitve. Politično situacijo je še bolj zapletla odločitev dela poslancev vladajoče stranke Siriza, da se odcepi in ustanovi svojo stranko. Grški predsednik Prokopis Pavlopulos je danes mandat za sestavo nove vlade poveril vodji grške opozicijske stranke Nova demokracija Evangelosu Meimarakis. Grška ustava zapoveduje, da v primeru odstopa premiera možnost za sestavo nove vlade dobi odstopljeni premier ali drug politik iz njegove stranke, oblikovanje vlade pa mora steči v treh dneh. A Cipras se je tej možnosti odpovedal, zato pravico do vladnega sestavljanja dobi druga najmočnejša sila v parlamentu - Nova demokracija, ki ima sedaj tri dni časa.

Opazovalci sicer menijo, da Meimarakis ne bo mogel sestaviti vlade, ker ima Nova demokracija le 76 poslancev

v 300-članskem parlamentu, v katerem pa bo ob družbi med drugim skrajnih levičarjev iz Sirize in nove stranke upornikov ter skrajnih desničarjev iz Zlate zore težko dobila dovolj zaveznikov. Če Nova demokracija ne bo uspešna, ustava določa, da možnost oblikovanja dobi še tretja najmočnejša skupina v parlamentu. Tu pa v igro pridejo uporniki iz Sirize.

Skupina 25 poslancev skrajno leve frakcije Siriza je včeraj namreč izstopila iz stranke in ustanovila novo stranko, ki so jo poimenovali Ljudska enotnost (LAE). S tem je nastala tretja največja poslanska skupina v parlamentu. Novo stranko bo vodil nekdanji minister za energijo in vodja skrajno leve frakcije v Sirizi Panajotis Lafazanis, ki je ostro nasprotoval dogovoru o pomoči. Na seznamu poslancev nove stranke, ki ga je objavil časnik Ta Nea, ni predsednice parlamenta Zoe Konstantopulu in bivšega finančnega ministra Janisa Varufakisa. Oba sta naspro-

Lider opozicije Meimarakis (levo) pri predsedniku republike Pavlopulosu

ANSA

tovala novemu dogovoru o mednarodni pomoči.

Dokler trajajo poskusi sestave nove vlade, na oblasti ostaja Cipras. Ker poskusi po pričakovanjih ne bodo obrodili sadov, bo po vsej verjetnosti sledil raz-

pis predčasnih volitev, kar bo pomenilo, da bodo šli Grki letos že drugič na volitve, najverjetneje 20. septembra. Do takrat bo vladne posle vodila začasna vlada pod vodstvom glavnega sodnika vrhovnega sodišča.

Cipras je v sinočnjem televizijskem nagovoru, v katerem je napovedal svoj odstop, pojasnil, da ima zdaj, ko je prispela prva tranša nove finančne pomoči, moralno dolžnost, da za mnenje povpraša grški narod. Grčija je namreč v četrtek iz stalnega mehanizma za stabilnost evra (ESM) dobila prvo tranšo pomoči v višini 13 milijard evrov, kar je Grčiji omogočilo tudi poplačilo nujnih finančnih obveznosti. V prihodnjih treh letih pa bo v skladu z odobrenim programom pomoči lahko črpala do 86 milijard evrov pomoči iz ESM.

A varčevalni ukrepi, na katere je morala pristati Grčija v zameno za pomoč, so razjezili številne v Ciprasovi stranki. Program pomoči so sicer v parlamentu s pomočjo opozicije uspeli potrditi, a številni poslanci Sirize so glasovali proti, kar je nakazalo, da se Cipras odločil, da bo namesto podpore v parlamentu z zaupnico raje znova iskal zaupanje pri volivcih. (STA)

ČEDAD - Zaradi nesoglasij med župani

Statut Nadiške medobčinske zveze bo podpisal komisar

Zaradi neupoštevanja slovenske manjšine odstopil podžupan Tipane Elio Berra

ČEDAD - Statut Nadiške medobčinske unije bo sprejel komisar, ki ga bo imenovala Dežela Furlanija Julijska krajina, poročata Messaggero Veneto in Dom. Na konferenci županov 17 občin v zvezi niso namreč dosegli potrebne večine. Predloženi osnutek je prejel 7 glasov (podprle so ga občine Buttrio, Čedad, Manzano, Remanzacco, San Giovanni al Natisone, Sovodnja in Srednje), prav toliko jih je bilo proti (Corno di Rosazzo, Grmek, Prapoto, Podbonesec, Svet Lienart, Špeter in Tavorjana), Moimacco in Premariacco sta se vzdržala, Dreka pa ni bila prisotna.

Propadlo besedilo statuta je imelo trijezičen naslov: Statuto Unione Territoriale Intercomunale del Natisone – Statut Union Teritorial Intercomunâl dal Nadison – Statut Medobčinske Teritorialne Unije Nadiže. Med cilji je omenjalo zaščito slovenske manjšine in je predvidevalo ustanovitev "podokrožja" s sedmimi beneško-slovenskimi občinami.

Podžupan Tipane Elio Berra, ki je celih 15 let do lani vodil to občino kot župan, je medtem odstopil. Petnaj-

Nadiška medobčinska zveza bo domovala v Čedadu

stdnevniku Dom je povedal, da se je za ta korak odločil, ker v statutu nastajajoče Terske medobčinske unije slovenska manjšina ni niti omenjena in ni čisto nobene skrbi za gorsko področje.

Župan Claudio Grassato obžaluje Berrov odstop in pravi, da ga bo poskusil obdržati na položaju. Obenem priznava, da glede medobčinskih in imata z Berro drugačne poglede.

Komisar, ki ga bo imenovala Dežela, bo v prihodnjih dneh podpisal tudi statut videmske medobčinske zveze. Tu je prišlo do političnega razkola med župani iz vrst desne in leve sredine.

AKTUALNO - Paolo Rumiz o nekaterih polemikah v zvezi z Bobni miru

»Talibani v Italiji in Sloveniji«

Tržaški novinar in pisatelj prepričan, da kritike ni vzbudilo vabilo na portoroški koncert, temveč beseda mir

TRST - »Mi ne proslavljamo ničesar, zlasti ne prve svetovne vojne, te grozne morije, ki je odprla pot evropskim tragedijam v preteklem stoletju«. Paolo Rumiz ne skriva razočaranja in tudi jeze zaradi nekaterih polemik, ki jih je v Sloveniji sprožil koncert Bobni miru (Tamburi della pace). Pobudo si je zamislil z Igorjem Corettijem Kuretom, na koncertu sodeluje 67 mladih glasbenikov iz 21 držav. V sredo so koncert izvedli v Kopru, v četrtek v portoroškem Avditoriju in sinoči v Sacileju. V Portorožu se je za koncert zanimala tudi tamkajšnja policija, saj bi pobuda - tako je vsaj namignila Rumizu - lahko imela tudi prevratniške vzgibe.

Portoroški organizatorji so iz plakata pred koncertom izločili napis "Ob stoletnici vstopa Italije v prvo svetovno vojno", vseeno je prišlo do polemik, ki se Rumizu zdijo nerazumljive in neverjetne. »Spravili so se na plakat, ki je bil potem popravljen, ne da bi si ogledali predstave. Vsakdo seveda svobodno izrazi svoja stališča, od časnika Delo pa bi si pričakoval, da me vsaj pokličejo in slišijo tudi mojo plat zvona,« pravi Rumiz, sicer tudi dober poznavalec novinarske etike. Zadovoljen je, da je koncert podprl slovenski veleposlanik v Italiji Iztok Mirošič, razveselile so ga tudi besede, ki jih je v Delu v zvezi s koncertom izrekel Jože Pirjevec.

»Že dve leti se ukvarjam s prvo svetovno vojno, ki je nisem nikoli opeval ali povzdigoval. Nasprotno. Vse moje reportaže, članki in dokumentarni filmi dokazujejo, da je bila to grozna nesmiselna morija, v kateri so na vseh straneh umirali navadni ljudje, veliko pa je trpelo tudi civilno prebivalstvo. Vstop Italije v vojno je samo eno od poglavij te evropske tragedije,« poudarja Rumiz. Nekdanji novinar Piccola in potem Repubbliche je med prvimi, ki je pred petimi leti navezal stike z dirigentom Riccardom Mutijem ter položil temelje za koncert miru na tržaškem Velikem trgu s predsedniki Italije, Slovenije in

Hrvaške. »Še danes se spominjam velike užaljenosti italijanskih talebanov, ki se niso mogli sprijazniti s slovensko in hrvaško himno na osrednjem tržaškem trgu. Zaradi tega me sedaj čudijo pomisleki nad našim koncertom, ki prihajajo s Slovenije. Očitno imajo tudi tam talibane,« grenko ugotavlja Rumiz.

Skranježe v Italiji in Sloveniji je po njegovem predvsem strah besede mir, ki je bistvena sporočilnost naše zamisli. Prav beseda mir po Rumizovem pričanju moti tiste, ki v Italiji in v Sloveniji umetno razpihujejo stara in preživela nasprotovanja.

»Mladi iz 21 držav, ki nastopajo pod Igorjevo taktirko, predstavljajo najlepši obraz evropske družbe. Tiste v Sloveniji, ki nama očitajo potvarjanje zgodovine in celo hujskaštvo, vabim, da pridejo na naš koncert in tako na lastne oči preverijo za kaj se gre. Videli bodo, da je ta polemika popolnoma brez zveze,« poudarja Rumiz. Njegov ded je bil avstro-ogrski vojak na fronti v Galiciji, kjer se je bojeval tudi Igorjev dedek.

»Nekateri v Sloveniji so nas pozvali, da bi se morala z Igorjem opravičiti za Bobne miru. Jaz pa mislim, da bi se morali opravičiti tisti, ki so iz nič ustvarili to nepotrebno afero in s tem skušali zastrupiti plemenito sporočilnost te pobude,« je za Primorski dnevnik še dodal Rumiz.

Sandor Tence

Levo Paolo Rumiz in desno orkester, ki ga vodi maestro Igor Coretti Kuret

fotoutrip '15

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Taborniki Rodu modrega vala Družine strmega brega na taborjenju v Žužemberku

MAURI LAURA

Dobri poslovni uspehi Luke Koper

KOPER - Skupina Luka Koper je v prvem letošnjem polletju zabeležila 19,64 milijona evrov čistega dobička, kar je 36 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Čisti prihodki od prodaje so se zvišali za 15 odstotkov na 92,13 milijona evrov. Upravi družbe se je včeraj pridružila Irena Vincek. Luka Koper je dobiček iz poslovanja (EBIT) na ravni skupine v prvem polletju v medletni primerjavi zvišala za 31 odstotkov na nekaj več kot 24 milijonov evrov, dobiček pred obrestmi, davki, deprecijacijo in amortizacijo (EBITDA) pa za 18 odstotkov na 37,73 milijona evrov.

Ladijski pretovor so na ravni skupine povečali za 15 odstotkov na 10,65 milijona evrov. Glede na lansko leto se je povečal v vseh blagovnih skupinah, razen v skupini generalnih tovarov. Marca so na konjerskem terminalu pretovorili doslej največjo mesečno količino tovara, to je 72.000 TEU, junija pa so pretovorili največjo količino soje naenkrat, in sicer 72.000 ton. Matična družba je v prvih šestih mesecih čiste prihodke od prodaje zvišala za 15 odstotkov na 87,61 milijona evrov, čisti dobiček pa za 31 odstotkov na 17,87 milijona evrov. EBIT je narasel za 30 odstotkov na nekaj več kot 22 milijonov evrov.

V Strunjanu tridnevni tabor za mlade

STRUNJAN - V Strunjanu se je zaključil tridnevni prostovoljni delovni tabor za mlade - Summer job 2015, v okviru katerega je 60 mladih prostovoljcev čistilo Krajinski park Strunjan. Odvozili so veliko količino odpadkov, ki so jih obiskovalci parka pustili za seboj. V skupni akciji prostovoljcev, Javnega podjetja Okolja Piran in Krajinskega parka Strunjan, so čistili smeti v Krajinskem parku Strunjan, popravljali ograjo po priljubljeni pešpoti na strunjanskem klifu in čistili gozdne površine tik ob njej.

»Veseli me, da je dandanes še veliko mladih ljudi, ki z majhnim, toda pomembnim prostovoljnim prispevkom pripomorejo k bolj čistemu in urejenemu okolju. Okolje Piran bo tudi v bodoče podpirala tovrstne akcije,« je dejal direktor Okolja Piran Alen Radojkovič. (STA)

SLOFEST - Od 18. do 20. septembra bogat niz dogodkov v središču Trsta (pa ne samo tam)

Bliža se drugi festival Slovencev v Italiji

Slofestova zgodba, ki je pred dve letoma naletela na odličan odziv, se nadaljuje. Še slab mesec nas loči od tridnevnega festivala, na katerem bodo zamejski Slovenci povedali, kaj znajo in kaj zmorejo. In tudi tokrat v središču mesta. Uigrana ekipa Zveze slovenskih kulturnih društev, ki pripravlja festival, se ukvarja še z zadnjimi programskimi podrobnostmi, obljublja pa veliko zabave, veselja in lepe kulture.

Letošnji Slofest bo pod sloganom **Roj dogodkov v srcu mesta** potekal od 18. do 20. septembra, predvidoma na Borznem trgu, kjer bodo postavili velikanski šotor, pod katerim se bo preko različnih oblik kulturnega izražanja predstavljala slovenska skupnost v zamejstvu. V ulicah okrog osrednjega prireditvenega prostora bodo postavili lesene stojnice, na katerih se bodo predstavljali slovenski umetniki in organizacije. Glavni namen bienalne prireditve pa tudi letos ostaja isti; širši javnosti prikazati vsa področja kulturne ustvarjalnosti v Italiji ter povečati prepoznavnost slovenske narodne skupnosti med večinskimi prebivalstvom. In kako bodo organizatorji letos nagovali širše občinstvo? Program je vsebinsko zelo bogat in raznolik. Novost letošnje izdaje so spremljevalni dogodki, ki se bodo začeli že pred tridnevni festivalom in bodo potekali v različnih krajih. V Gorici je tako v dneh pred Slofestom predvidena otvoritev razstave portretov slovenskih pesnikov in pisateljev iz Gorice, Trsta in videmske pokrajine. Dogajalo pa se bo tudi v Špetru, kjer načrtujejo večer, ki bo uokvirjen v pohod Rezija - Trst. Spremljevalni dogodki bodo potekali tudi v Trstu, kjer so predvideni vodeni ogled po poteh tržaških žensk, revija evharističnih in Marijinih pesmi v spomin na msgr. Dušana Jakomina, otvoritev razstave z naslovom Hommage Sirku, predstavitev monografije o Albertu Sirku ...

Festival Slofest, ki ga podpirajo lokalne oblasti in bo potekal pod pokroviteljstvom krovnih organizacij SKGZ in SSO, pa se bo uradno začel v petek, 18. septembra, ko bodo pod šotorom že dopoldne sprejeli učence različnih slovenskih in italijanskih šol. Ti bodo odkrivali Slovence v Italiji in multikulturne kraje na sploh. Istega dne bosta SLORI in NŠK pripravila okroglo mizo o multikulturnem Trstu, predvidena pa je tudi okrogla miza o poučevanju slovenščine v italijanskih šolah in o slovenskem športu v Italiji. Zvečer bodo 2. Slofest počastili z otvoritveno slovesnostjo in koncertom, ki mu bo sledila premierna uprizoritev predstave Postati Slovenci v 50 minutah. Podobno razvejan bo tudi sobotni program, ki bo med drugim postregel tudi s predavanji uglednih gostov. O Francu Basagli in antipsihiatriji danes se bosta pogovarjala Renata Salecl in Pierangelo Di Vittorio. Marija Pirjevec bo govorila o knjigi, v kateri so opisani razni slovenski pisatelji. Pozno popoldne bodo v ulicah okrog osrednjega prizorišča nastopili pevski zbori in godbe. Organizatorji napovedujejo več kot 20 zborov. Novost letošnjega Slofesta bo tudi »žur« za mlade, ki bo v večernih urah v klubu Naima. Nedeljski program se bo začel z mašo v cerkvi sv. Antona Novega, nadaljeval pa se bo z

Tržaška folklorna skupina Stu ledi na prireditvenem prostoru na Borznem trgu na Slofestu 2013

ARHIV

literarnim srečanjem, na katerem bodo predstavili slovenski prevod avtobiografije Susanne Tamaro Vsak angel je strašen.

Za otroke organizatorji pripravljajo tudi celo vrsto možnosti za zabavo, za vedoželjne obljublajo kratke

tečaje slovenskega jezika in vodene ogled po slovenskem Trstu, Tržačanom in drugim obiskovalcem pa bodo predstavili tudi lokalne dobrrote, ki jih bo zastopala Kmečka zveza. Več o programu bodo povedali v prihodnjih tednih, že zdaj pa je jasno, da Slofest

postaja eden najvidnejših festivalskih dogodkov, ki v žarišče postavlja slovensko kulturo in tradicijo. Razveseljivo pa je tudi, da je k festivalu pristopilo zares veliko zamejskih slovenskih društev, tudi tista iz Gorice in videmske pokrajine. (sč)

OBČINA DOLINA Goran Čuk namesto unije predlagal zvezo

Dolinski podžupan Goran Čuk je v zvezi z uradnim slovenskim poimenovanjem (o tem smo poročali včeraj) Unione territoriale intercomunale Giuliana predlagal naziv Julijska medobčinska ozemeljska zveza. »Svoj predlog sem tudi utemeljil s strokovno podlago. In tudi istočasno z dokazi, saj sem ob tako pomembnem dogodku želel, da bi bilo slovensko poimenovanje tako, in ne kalk ali izposojenka,« je v sporočilu za javnost zapisal dolinski občinski upravitelj.

ŽALOVANJE - Tudi Trst se je spomnil ubitega izvedenca

V spomin na arheologa

Zastave na pol droga opomin proti nasilju, ki ga izvaja Islamska država

Tudi v Trstu so se spomnili Hale-da Asada, svetovno znanega arheologa antičnega sirskega mesta Palmira, ki so ga usmrtili pripadniki Islamske države (IS). Pozivu mednarodnih ustanov so se med drugim odzvali tudi deželno spomeniško varstvo FJK in vodstva številnih muzejev pri nas: tudi muzej Revoltella je v spomin na Asada včeraj razobesil zastavi na pol droga (**foto Damj@n**). 81-letni Asad je arheološko najdišče v Palmiri vodil 40 let. Del Palmire, ki je na seznamu Unescove kulturne dediščine, vključno z antičnimi templji in kolonadami, je na jugozahodu mesta. Gre za enega najpomembnejših antičnih krajev na Bližnjem vzhodu.

ULICA PONCHIELLI - Kuhar bara Inn Centro napadel afriškega priseljenca

Rasistični izpad v alkoholnih hlapih

Tridesetletni italijanski državljani zmerjal in izzival temnopolta gosta, sledil je pretep brez hujših posledic - Na prizorišču policija

Na vogalu med ulicama Ponchielli in Santa Caterina, nekaj metrov stran od bara Inn Centro (**fotoDamj@n**), je včeraj dopoldne prišlo do pretepa, ki so mu botrovale rasistične opazke vinjenega domačina. Zgodilo se je okrog 10.30, vpletena pa sta bila tridesetletni kuhar omenjenega lokala, italijanski državljani, in mlad afriški priseljenec, ki je še pred prihodom policistov izginil. Po navedbah očitelcev jo je huje skupil kuhar, ki se je v lokal zatekel s črnim očesom.

Kuhar včeraj dopoldne menda ni bil v službi, vseeno pa se je zadrževal pred barom in pil. Policija je potrdila, da je bil kljub zgodnji uri več kot očitno pijan. Po navedbah očividca, novinarja Gianpaola Sartija, je možki na ulici zgrda nagovoril temnopoltega mladika. Lotil se ga je s tipičnimi psovskami na račun temnopoltnih ljudi, pa tudi z vzdevkom »Zimbabve« in drugimi izrazi. Mladeniča je hotel ponižati tako, da ga je začel rahlo udarjati z dlanjo. Novinar je pozneje po telefonu povedal, da je sam poskusil posredovati, da bi preprečil pretep, možakar pa ni odnehal. Ker pa Afričan ni nasedel provokacijam, se je kuhar lotil njegovega prijatelja, prav tako afriškega priseljenca. Zmerjanju je sledilo prerivanje, dvojica se je znašla na tleh in naposled jo je huje skupil sam napadalec, saj se je kuhar s črnim očesom zatekel v kuhinjo lokala, kjer ga je našla policija. Afričan je medtem izginil: najbrž ni hotel imeti opravka s policisti, ki so ga začeli iskati po okolici. (af)

CEROVLJE - Začel se je 5. praznik Konji na Krasu

Konjenike in kočijaže čaka tekmovalen in zabaven konec tedna

V Cerovljah bo rezgetanje konjev ta konec tedna zamenjalo brnenje motorjev. Obiskovalci bodo lahko posedali na kočije in sedlali konje, na svoj račun pa bodo prišli predvsem ljubitelji konjeniških preizkušenj. V vasi pod Grmado je včeraj stopil v živo 5. praznik Konji na Krasu, ki gosti konjenike in kočijaže iz Tržaškega, Goriškega in obmejnih predelov Slovenije.

Slovensko amatersko konjeniško društvo Skuada Uoo v sodelovanju s kmečkim turizmom Hermada in pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina je sinoči izpeljala prvo dejanje, ki ga je v popoldanskih urah deloma skazilo deževno vreme. Konjeniki so na cerovsko prizorišče dospeli z rahlo zamudo, sicer pa so se jim prvi nastopi obetali šele v nočni slalomski tekmi. Še prej je potekalo tekmovalanje v briškoli, do poznih večernih ur pa je za ples z zadnjimi glasbenimi in western hi-ti poskrbel Dj Kevin.

Danes bo dogodek zaživel že ob 9. uri, ko bo na vrsti konjeniški lov na zaklad, med katerim bodo morali udeleženci razvozlati namige ter uganke, ki jih bodo napotili do skritega zaklada. Od 10. ure bodo obiskovalci lahko že izkoristili vožnjo s kočijo in jahanje, medtem ko bo tekmovalni del spet zaživel ob 16. uri z gimkano in ljudskimi igrami. Današnji višek pa bo nedvomno nastop znane country skupine The Dusty Saddle Boys.

Na letošnji izvedbi pa prednjači predvsem tekmovalna plat dogodka. Zanj skrbi tudi Mateja Pernarcich, predsednica jahalnega društva Sherba iz Vižovelj, ki je obenem aktivna tudi v Skua-

Sinoči so se v Cerovljah po turnirju v briškoli začeli prvi konjeniški nastopi, danes in jutri pa bo živo že od zgodnjih dopoldanskih ur, ko se bodo obiskovalci lahko peljali tudi s kočijo

FOTODAMJ@N

dri Uoo. Vižovljanka sicer napoveduje veliko zanimanje za nedeljsko deželno tekmo Derby Country pod okriljem jahalne zveze Fitetrec Ante, ki je namenjena le registriranim konjenikom: »To je v bistvu tekma v preskakovanju ovir, kjer konja in konjenika pričakuje proga skozi pet fiksnih in pet premičnih ovir. Zanimiv bo tudi Derby kočij. V tem primeru pa mora kočijaž z vso vprego opraviti posebno progo v čim krajšem času in brez penalizacij.«

Višek dogajanja bo jutri, ko se bo ob 9.30 začel že omenjeni Derby Country za konjenike, popoldne ob 15. uri pa bodo na svoj račun prišli tudi vsi, ki bi radi izkazali umetniške sposobnosti na ex-tempo-

reju, sledila bo tekma kočij ob 16. uri, ob isti uri pa bodo spet zaživele ljudske igre, na katerih bodo tekmovalci obujali stare kmečke običaje. Praznik bodo poživili tudi Kraški muzikantje in nastop plesne western skupine Skuadre Uoo, med samim plesom bo tudi nagrajevanje tekmovalcev.

Vreme naj bi bilo prirediteljem danes in jutri naklonjeno, zato v Cerovlje vabijo vse ljubitelje konj in otroke z družinami, predvsem konjenike, saj bo za žival poskrbljeno s privezom vodo in senom, za vse ostale pa bo možno popolnoma varno jahanje in vožnja s kočijo po Cerovljah. Skozi ves vikend bodo delovali dobro založeni kioski kmečkega turizma Hermada. (mar)

PROSTOVOLJSTVO - Izkušnja treh mladih

Na Siciliji doživeli tri dni brez meja

Objavljamo pričevanje treh prostovoljcev Skupnosti sv. Egidija, ki so za naš dnevnik v slovenščini opisali svojo izkušnjo na Siciliji:

Ravnokar smo se vrnili z enotedenskih počitnic v Catanii: sonce, morje, zabava, ledene pijače in krasne specialitete ... Ne moremo se zadržati. Čim več ljudem bi radi posredovali izkušnjo, ki smo jo doživeli in ki postavlja na laž toliko predsodkov. Ravno zato želimo jasno in preprosto poudariti: skupno življenje je mogoče!

Skupaj z Mladimi za mir iz Catanie in drugih sicilskih krajev, iz Padove, Trevisa in Rima smo preživeli nekaj dni v znamenju iger, vključevanja in prijateljstva. Pobuda Tregior-nisenzafrontiere – Trije dnevi brez meja – je bila res taka, po imenu in po vsebini: brez meja, strahu, jezika, barve kože. Bilo je čudovito, saj smo lahko spoznali toliko mladih »novih Evropejcev«. Videli smo, kje živijo. Razumeli smo, da so srečni, čeprav imajo manj sreče od nas.

Ne gre za mlade, ki jih oskrbuje Skupnost sv. Egidija, temveč so njeni pravi člani. Pomagamo jim, a kot v pravi družini skupaj z nami pomagajo še potrebnejšim. Čisto pomešajo se tisti, ki prejemajo pomoč, in tisti, ki jo dajejo. Podobno kot v objemu se meje med ljudmi razblinjujejo. V tem tednu smo okusili, da smo res enaki. Vsakdo ima svoje sanje, rad se igra in se šali. Čeprav so preživeli strahote plovbe prek Sredozemlja, so se ti »mladi za mir« ali ti »novi Evropejci« z nami zabavali na plaži, in to v tistem morju, ki je tolikim postal grob. Ko spoznaš zgodbe teh otrok, razumeš, da ni nič samoumevnega, da nismo do ničesar z gotovostjo upravičeni, da je dobro, če cenimo to, kar imamo.

Na Sicilijo smo šli, da bi se zabavali, in zabavali smo se, a veseli smo, da smo jih s svojo prisotnostjo osrečili in da smo občutili, da velja tudi nasprotno, da so oni osrečili nas. Ko

smo igrali odbojko na mivki, ali smo uprizorili lov na zaklad, smo razumeli, da je med novimi Evropejci in Italijani zavladalo prijateljstvo, ki lepša življenje vseh. Najbolj nas je presenetilo, ko smo odkrili, da naši prijatelji novi Evropejci kljub prestanemu trpljenju premorejo tako notranjo moč in voljo do življenja, da so nas z njima okužili. Namesto da bi od njih zahtevali, naj se vrnejo v izvirne dežele, ali naj sploh ne bežijo pred vojno, bi jih lahko mi mladi Italijani vzeli za zgled, da bi uresničevali svoje sanje, kot oni hrepenijo po mirnem in dostojnem življenju.

»Evropa mora res stisniti tiste roke, ki molijo iz čolnov, ker upajo in iščejo rešitev, in so vlažne, kot bi morale biti spet vlažne naše oči zaradi njihovega trpljenja.« tako nam je dejal škofov vikar iz Catanie msgr. Genchi med molitvenim srečanjem Umreti zaradi upanja. Duh gostoljubnosti, ki preveva evropske »mlade za mir« in nove Evropejce, širi dobroto in na enak način polni s srečo njihova srca ter srca tistih, ki jih sprejemajo na sredozemskih obalah.

Potem ko smo doživeli »tri dni brez meja«, sanjamo o tem, da bi ta duh prenesli tudi v naše mesto. Vse tesneje bi radi vpletli v službo za pomoč najrevnejšim in v mestno mrežo solidarnosti tudi tiste nove Evropejce, ki prosijo za pozornost in prijateljstvo. Za nekatere že vemo, poznamo jih zaradi naših tečajev italijanskega jezika in kulture, saj že mesece obiskujejo z nami železniško postajo, da bi ponesli konkretno pomoč tistim, ki so je potrebni, pa naj bodo Italijani ali ne. Tako v Catanii kot v Trstu ime srečanj EstateSolidali – Poletje v vzajemnosti – ni bilo zgolj geslo, saj živi dalje. Gre za čudovito resničnost, ki nam rojeva sanje!

Tržaški udeleženci pobude Mladih za mir: Anna Alberti, Mattia Donati, Anna Giuliani

Koncert v Šempolaju

Občina Devin-Nabrežina prireja v sodelovanju z društvom Progetto Musica, Akademijo za glasbo v Ljubljani in Pokrajino Trst koncert v sklopu mednarodnega festivala Nei suoni dei luoghi - Med zvoki krajev, ki bo danes ob 21. uri v cerkvi v Šempolaju. Nastopil bo duo Sebastian Bertonecelj (violončelo) in Lorenzo Cossi (klavir), ki bo izvajal skladbe S. Prokofjeva, B. Bartoka, J.Brahmsa in S. Tsintsadzeja.

Filmski sprehod

Z zbiranjem ob 18. uri v svetoivanskem parku (Posto delle Fragole) bo danes nov kinematografski sprehod namenjen spoznavanju skritih filmskih kotičkov bivše umobolnice, kjer so v letih posneli več filmov, nazadnje še filmsko serijo C'era una volta la città dei matti, ki si jo je na Rai1 ogledalo več kot 8 milijonov gledalcev. Sprehod v sklopu projekta Esterno/Giorno tržaške hiše filma (Casa del Cinema), pri katerem sodeluje tudi Kinoatleje, je brezplačen, potrebna pa je predhodna prijava na tel. št. 339-4535962 ali na casadelcinema.trieste@gmail.com.

Možinovi gojenci

Danes ob 18. uri bo v Galeriji Rettori Tribbio v Trstu (Stari trg 6) odprtje 5. razstave gojencev Livia Možine. Razstavljena bodo dela triinšestdesetih obiskovalcev Možinevega krožka v sezoni 2014/2015, ki so se v večini posvetili oljnatim slikam. Na odprtju bo spregovorila arhitektka Marianna Accerboni. Razstava bo na ogled do 4. septembra: ob delavnikih od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, med prazniki pa od 10. do 12. ure, ob petkih pa ob 10.ure do 12.30.

UMETNOST - Razstava Walterja Starza

Dinamični Trenutek osvobaja emocije

V prostorih občinske galerije na Velikem trgu v Trstu razstavlja do 1. septembra slovenski umetnik Walter Starz (na sliki FotoDamja@n) svoja novejša slikarska dela z naslovom Trenutek. Gre za enovit ciklus mešanih tehnik na papirju, ki odseva-jo intenzivnost doživetega navdiha. Že na prvi pogled očara gledalca izpovednost barv, ki zažarijo na svežini naravnih barv papirja v modularnih nepravilnih oblikah.

Umetnik jih doživeto nanese pogostoma kot odtis monotipije, s pomočjo lopatice ali drugih sredstev. Ti intenzivni abstraktni nanosi razredčenih, a intenzivnih barv, ustvarjajo nepravilne in modularne površine podlage in navdihujejo Walterja Starza, priključijo mu v spomin doživetja, ki jih potem po asociacijah intuitivno iznese v bolj figurativnih, a še močno abstrahiranih grafemih. S hitrimi šrafurami izrisane manjše figure ustvarjajo dinamično prizora ter ga vsebinsko osmišljajo. Spomini se prepletajo z domišljajskimi prizori. Vzbu-jajo igrivost, včasih napetost, v vsakem primeru osvobajajo emocije, delujejo evokativno.

Večplastno grajenje podobne ustvarja s ploskimi elementi prostorsko dimenzio-jo po principu prekrivanja, dejanske pa doživlja umetnik med ustvarjanjem slobodno to komponento, zato posamezne likovne prvine pogostoma lebdijo in dopuščajo obenem živ pretok z gledalcem, saj delujejo neprekrivne površine papirja ozmotično in dinamično dopolnjujejo nepravilnost kompozicije, ki zadobi zato živahen utrip. Po-etična likovna interpretacija osmišlja prefinjeno likovno celoto, saj nam posreduje vrednote pristnega odnosa do življenja.

Tako grafični elementi kot barvni nanosi odsevajo izredno občutljivost in posredujejo tudi gledalcu močna emocionalna doživetja. Walter Starz se intenzivno posveča ustvarjanju in se likovno razvija dosledno, pristno ter tankočutno prisluhne svojim notranjim vzgibom ter jih zna spretno likovno izraziti. Na likovni sceni je prisoten od devetdesetih let dalje, sodeloval je na številnih skupinskih razstavah, med samostojnimi gre omeniti dvorano turistične ustanove v Gradežu, Villo Prinz, Casa della musica, Občinsko galerijo, krožek Generali in prostore Zadržne kraške banke v Trstu.

Umetnika je predstavila arhitektka Marianna Accerboni, ki je med drugim poudarila kinetične vibracije, ki jih v slikah zaznamo in imajo analogije z ritmom jazz glasbe. Umetnika je uvrstila v tok bolj naprednih struj, ki so presegle abstrakcijo v imenu nove figuracije ekspresionizma. Razstavo si lahko ogledamo vsak dan: 10.-13. in 17.-20.

Jasna Merku

NAŠI V DRUGIH OKOLJIH

Sončne in senčne plati skandinavске izkušnje

MARCO PINTARELLI, KARLSKRONA (ŠVEDSKA)

Čeprav je v Italiji in Sloveniji pogosteje govor o priseljencih, je za obe državi še vedno (v zadnjih letih pravzaprav vse bolj) značilen tudi pojav izseljevanja. Tudi med Slovenci v Italiji najdemo veliko ljudi, ki skušajo uresničiti svoje sanje (ali preprosteje najti boljšo službo) v inozemstvu. Z današnjim dnem začnemo niz pogovorov z njimi, pri čemer bomo večjo pozornost namenili mlajšim generacijam.

Skandinavske države slovijo po učinkovitih gospodarskih in socialnih sistemih, v katerih naj bi bilo življenje enostavnejše in polno zadoščenj. Tržaški Slovenec Marco Pintarelli, ki z družino trenutno preživlja dopust v svoji hiši pri Lipici, nam je zaupal, da so se njegova pričakovanja na Švedskem vsaj delno izpolnila in da zaenkrat ne razmišlja o vrnitvi domov, čeprav doživlja to izkušnjo z mesanimi občutki.

39-letni Pintarelli (za prijatelje Pintata) je nekdanji dijak znanstvenega liceja F. Prešerna, po poklicu je zdravstveni tehnik. Deset let je delal na kardiološkem oddelku za intenzivno nego na Katinari, kjer je imel stalno službo. Nato pa se je odločil za potezo, ki je bila po mnenju nekaterih njegovih sodelavcev tvegana, po njegovem pa ne. »Služba v Trstu mi je bila zelo všeč in jo včasih še vedno pogrešam. Naveličan pa sem bil italijanske birokracije, ki vse ovira in marsikaj onemogoča. V Italiji ni podarka na sposobnosti in ni nobene fleksibilnosti, medtem ko lahko drugod recimo lažje odločaš kje, koliko in kako boš delal,« razlaga Pintarelli. Med študijem na tržaški univerzi je svoj čas v okviru programa Erasmus prebil pet mesecev na Finskem, kjer je prišel v stik skandinavskim življenjskim slogom in ga idealiziral. Pozneje je v sklopu organizacije IPASVI tri tedne delal v Angliji, med službovanjem na Katinari pa se je pogosto odpravljal na mednarodne kongrese, saj je bil na oddelku zadolžen za upravljanje podatkovne baze o pacientih: »Tako sem se začel ozirati naokrog in se počasi prepričal, da bi bilo zame dobro, ko bi se preizkusil v tujini.«

Izbral je Švedsko, »ker je finščina nemogoč jezik«. Doma se je začel učiti švedski jezik, na razgovoru je prepričal bodoče delodajalce in aprila 2013 je odpotoval v mesto na jug Švedske. Šlo je za petmesečno nadomeščanje na manjšem oddelku za intenzivno nego, zatem pa se je zaposlil v eni od štirih velikih bolnišnic v Stockholmu. Tam je ostal eno leto, sledila je še tretja švedska služba v mestecu

Nataša in Marco, ko sta v švedski idili še čakala na rojstvo male Maje

Karlskrona, kjer trenutno živi in dela. Na Švedskem je povsem normalno, da zdravstveni tehniki, medicinske sestre, zdravniki in drugi za boljše ponudbo pogosto zamenjajo službo. Vsakič se plača seveda zvišja. Ko bi se hotel vrniti v Trst, bi moral verjetno skozi javni razpis, kar ni tako enostavno. Njegova mesečna plača pa je zdaj enkrat višja od tiste, ki jo je prejemal v Trstu. Švedske cene pa le niso tako visoke, kot bi lahko pričakovali.

Na Švedsko pa ni odšel z lahkim srcem. Marco je leta 2013 zapustil pravkar kupljeno hišo, predvsem pa se je začel posloviti od svojega dekleta, Nataše Pešić iz Lovrana pri Opatiji. Tudi ona je bila medicinska sestra na katinarskem kardiološkem oddelku, prvih 10 mesecev po Marcovem odhodu pa je radovedno čakala na razvoj dogodkov. »Seveda je bilo težko, ampak sem vedela, da se mu bom pridružila na Švedskem. Takoj je bilo jasno, da se je tam dobro znašel,« pravi Nataša. Tako je tudi bilo, kmalu je tudi ona pustila službo v Trstu in odpotovala na sever. »Najin odnos se je v tistih mesecih še utrdil,« je prepričan Marco. Nataša je na Švedskem opravila razgovor in takoj začela delati. Prvi stik s Švedsko ni bil pozitiven: »Februarja je bilo vreme sivo. Prvi dan pa sem se iz službe vrnila v solzah. Z novim jezikom in sistemom dela sem se prvi hip težko ujela, že po prvem tednu pa sem se prepričala, da se nočem vrniti v Trst.« Všeč ji je tamkajšnja mentaliteta: zdravstveni tehniki in medicinske sestre so cenjeni, nadrejeni pa zelo spoštujejo osebe. »Vse takoj razčistijo, navajeni so na dialog; odločitve sprejemamo skupaj. V Italiji pa šef odloča in ostali ubogajo. Tam se o vsem takoj pogovorijo, tu pa se navadno kopičijo zamere in nastane konflikt,« meni Nataša. »Na Švedskem pa spoštuje-

jo nosečnice,« pristavi. Delodajalci ne sprašujejo kandidatke, ali nameravajo zanositi.

Pred tremi meseci se jima je namreč rodila svetlooka Maja Lykke, ki se nam med počitniškim pogovorom v Lipici smehlja v družbi srečnih nonotov. Mala Maja je slovenska državljanka. Nataša bo vsaj eno leto doma z njo, par ima skupno na voljo 480 dni porodniškega dopusta. Marco pa bo septembra začel študirati: specializiral se bo v intenzivni negi. Kljub temu, da ne bo delal, bo prejemal dve tretjini plače. »V vseh ozirih so občutljivi in pozorni do delavcev. Njihov edini sindikat je učinkovitejši od italijanskih.« So pa tudi temne plati. »Švedi slabo jedo in niso tako sproščeni kot mi, ker morajo vse programirati. Ni prostora za improvizacijo. Pozimi pa je vreme res klavrno,« pravi Marco, ki ne skriva, da pogreša domače kraje, čeprav z Natašo še ne razmišljata o morebitni vrnitvi. Na Švedskem nimata ogromno prijateljev, v glavnem so to priseljenci iz Italije in balkanskih držav. »Pogrešam družino, prijatelje, Alpe in tudi teran ...«

Tudi v samem poklicu ni vse rožnato: »Opazil sem, da v Trstu nismo bili tako slabi. V Italiji veliko vlagajo v nabiranje izkušenj, kar je gotovo koristno.« A kaj, ko se plača v 10 letih ne spremeni, medtem ko se lahko položaj na Švedskem hitro in večkrat izboljša. Da ne govorimo o Norveški, kamor zahaja veliko švedskih delavcev in kjer je Marco pravkar nadomeščal tehnika, ki je bil na dotedenskem dopustu: »Veliko ljudi se seli na Švedsko, ker je to bogata država. Švedi pa se pritožujejo, da so Norvežani bogatejši od njih. In gredo tja delat.« Prav vsi - tudi Švedi - iščejo v tujini čim boljše delovne in življenjske razmere.

Aljoša Fonda

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 22. avgusta 2015

TIMOTEJ

Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 20.02 - Dolžina dneva 13.49 - Luna vzide ob 13.43 in zatone ob 23.51.

Jutri, NEDELJA, 23. avgusta 2015

FILIP

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,8 stopinje C, zračni tlak 1019,5 mb raste, vlaga 51-odstotna, veter 9 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,1 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 17. do nedelje, 23. avgusta 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. s. Giusto 1 - 040 308982, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. s. Giusto 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 15 - 040 639042.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure). Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA
SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 23. avgusta.

Tel. 040-229439

KMETIJA ŽAGAR JE ODPRTA v Bazovici do 23.8.2015.

Vabljeni!

338-6048054

Zaprto ob sredah.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

DRUŽINA ZAHAR, Boršt 58, ima odprto osmico v društvenem parku Hribenca v Zabrežcu. Tel. št.: 348-0925022.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Satorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

V REPNU, na Rovniku št. 230, so Batkovi odprli osmico. Vljudno vabljeni!

Danes stopata na skupno življenjsko pot

Jessica in Aleks

Vso srečo jima želimo

vsi Jevnikarji

Čestitke

Danes praznuje v Barkovljah 85. rojstni dan SERGIJ MILIČ. Ob visokem jubileju mu čestitamo: žena Milka, Katja in Adreas, Bogdan in Erika, Nastja s Kristijanom, Aljaž, Tajda z Devanom, Jan ter pravnukinja Kajla in Mija.

V Nabrežini slavi danes ALBINA FURLAN 90 let. Vse najboljše ji iz srca želimo: hčerki Klara in Nadja ter Elvio, Andrea in Alessandra.

Na Opčinah je danes velika »fešta«, diamantna sta ženin BRUNO in VALERIJA nevesta. Še veliko lepega skupnega življenja jima želijo Marko, Alda, Živka, Luca in Elia.

Poslovni oglasi

IŠČEM V NAJEM manjšo hišo na tržaškem Krasu.

Tel.: 349-1593556

Mali oglasi

IŠČEM KNJIGE Zgodovina latinske književnosti in Gibanje, sila, snov za 3. razred znanstvene in klasične smeri liceja F. Prešerna. Tel. št.: 328-9190074 ali 040-415797.

IŠČEM knjige za 1. razred jezikovnega liceja F. Prešerna. Tel. št.: 340-6152830.

PO ZELO UGODNI CENI prodamo novo kuhinjo veneta cucine. Prevoz in montaža vključeni. Tel. št.: 347-2552495.

PRODAJAM AVTO seat ibiza, letnik 1999, svetlo sive barve, po ugodni ceni. Tel. št.: 340-6600709.

PRODAJAM knjige za prve tri razrede liceja F. Prešerna, tudi za jezikovno smer. Tel. št.: 338-7470678.

PRODAM čoln pasara elan iz 80. let, motor tomos 4HP, dolžina 4,5 m, popolnoma prenovljen l. 2014. Cena 1.200 evrov ali po dogovoru. Tel. št.: 347-1223432.

V SEŽANI prodam moderno nadstandardno prostorno stanovanje v objektu z dvigalom in parkirnim mestom v garaži. Cena 190.000 evrov. Mail: mojca.geolab@gmail.com

prej do novice

www.primorski.eu

media

PRIMORSKI DNEVNIK

Od 1. do 31. avgusta

POLETNI URNIK

sprejemanja

malih oglasov proti plačilu

osmrtnice, zahvale, sožalja,

čestitke v okvirčku,

mali oglasi v okvirčku,

oglasi društev in

organizacij v okvirčku

ponedeljek - petek

10.00 - 14.00

sobota zaprto

Tel. 800.912.775

e-pošta: primorski@media.it

Tmedia - Ul. Montecchi 6

II. nadstropje - TRST

SVETI JUST - V mladinskem centru Toti

S stripi in kostumi skočili v svet domišljije

V sredo popoldne so mladinski družabni center Toti preplavili različni junaki v ekstravagantnih kostumih in pisanih lasuljah. Tam je potekala 2. izdaja festivala Cosplay & Comics Summer day, ki je bil sestavljen iz štirih delov; iz stripovske delavnice, video igrice, cosplaya in glasbe. Festival je pod pokroviteljstvom Občine Trst organiziralo združenje Trieste Diventi Gioco, ki združuje več društev.

Dogajanje je uvedla tržaška Akademija stripa, ki je zainteresiranim predstavila osnove stripovske umetnosti. Na dvorišču mladinskega centra so bile postavljene tudi stojnice, na katerih so predstavljali najnovejšo video igrice, poslikavali obraze, igrali karte ... Posebno pozornost pa so organizatorji namenili cosplayu oz. preoblačenju, s katerim zaživijo domišljjski liki. Pri cosplayu gre večinoma za kostume povezane z znanstveno-fantastiko ali japonskimi stripi in animacijo, poimenovanje cosplay pa izhaja iz združenja besed costume (kostum) in play (igra). Da gre za hobi, ki je v Trstu izredno priljubljen, je dokazala množična udeležba likov, ki so se popolnoma vživeli v fikijski svet. Za naslov najboljšega lika in najboljšo vlogo se je potegovalo kar 30 t.i. cosplayerjev.

Kostumske igre in stripovske delavnice so v sredo popoldne kljub močnemu dežju v celoti uspele. Organizatorji so bili izredno zadovoljni s prireditvijo, ki je, kot so dejali, le uvod v festival Fumetti per gioco, ki bo novembra letos potekal sedmič. (šč)

SALZBURG - Prepričljiva uprizoritev Gluckove Ifigenije na Tavridi

Napeta opera z močnim čustvenim nabojem

Režiserja Moshe Leiser in Patrice Caurier bosta odprla sezono milanske Scale

Projekcija morskih valov na zaprti zavesi že pred začetkom opere deluje kot prolog k zgodbi Ifigenije, ki se je izognila obredni usmrtitvi in je že petnajst let svečenica na Tavridi z neprijetno dolžnostjo, da bogovom žrtvuje vse tujce, ki doživijo brodolom ali priplujejo na nesrečni otoški breg. Prihod dveh Grkov in srečanje z jetnikoma jo razneži, navidezno brez razloga, zato bi vsaj enemu prizanesla. Odloči se za Oresta, ki pa ne dovoli, da bi prijatelja usmrtili namesto nje, ki nosi breme umora matere Klitemnestre, s katerim je maščeval očeta Agamemnona. Orest postane prostovoljna žrtev, svečenica pa mu ne uspe zadati smrtnega udarca in pravočasno odkrije, da je Orest njen brat. Zapleteno situacijo lahko reši le deus ex machina, tokrat boginja Diana, ki je naveličana vojne med Skiti in Grki in ne potrebuje dodatne krvi, temveč dobrega in miroljubnega kralja: Oresta.

Kljub srečnemu koncu je zgodba Ifigenije in ostalih protagonistov vseskozi izjemno napeta in boleča: uprizoritev Gluckove opere Ifigenija na Tavridi v okviru Salzburškega festivala učinkovito odraža utesnjujoči občutek ogroženosti s postavitvijo v zaklonišče, kjer so zanemarjene sodobne svečenice v trenerki bolj podobne prestrašenim talkam, ki čakajo na neznano usodo. Da zunaj divja vojna, nam pove že uvertura, saj sta režiserja Moshe Leiser in Patrice Caurier (dvojica bo letos odprla tudi sezono milanske Scale z Verdijevo Ivano na grmadi) v dogovoru z dirigentom Diegom Fasolisom podprla viharne glasbene podobe uverture z naraščajočim hrupom bomb in helikopterjev. Celotna uprizoritev je sad zelo posrečenega, tesnega sodelovanja med režiserjema in dirigentom, glasbena in igralska izvedba sta do potankosti koordinirani in usmerjeni v isti cilj. Rezultat je izjemno intenzivna, dovršena, homogena in doživeta predstava, ki je debitirala na binokšnem festivalu v Salzburgu in je s spremembo v zasedbi zaživela tudi na prestižni polni festivalski izmeni.

V vlogi Ifigenije poje priljubljena Cecilia Bartoli, ki se zaradi poglobljenega

ekspresivnega naboja najbolj izkaže predvsem v drznejših projektih, katerim se posveča z veliko predanostjo. Igralska intenzivnost zaznamuje tudi baritonista Christopherja Maltmana, ki se je s svojim impozantnim glasom vživel v dramatično vlogo Oresta, a je moral tokrat investirati tudi veliko več, saj postavljeni grški junak nastopil v najbolj naravnem »kostumu«. Pevec je sprejel izziv režiserjev, saj golota obredne žrtve ni bila provokacija, temveč je sledila starogrški ikonografiji in je bistveno ojačila dramatičnost trenutka, pevec pa je priznal, da mu je večja ranljivost neločnega položaja pomagala pri kreaciji lika. Pilad je bil tenorist Rolando Villazon, ki je s posebno prisrčnostjo oblikoval lik velikodušnega in zvestega prijatelja glavnega junaka. V odlični zasedbi, čustveno enotni pri zasledovanju skupnega cilja, velja omeniti tudi solistični in zborovski nastop tržaške sopranistke Laure Antonaz v vlogi ene od svečenic. Ženski in moški del poklicnega zbora Švicarske radiotelevizije sta se

izkazala z izjemno tankočutnim oblikovanjem čustvenih nians glasbe, ki je med nešteti detaili temperamentnega dirigiranja Diega Fasolisa z orkestrom I Barocchisti pridobila neverjetno močne, povedne kontraste, od vojnega bobnenja do neotipljivih nežnosti.

Rossana Paliaga

Bale v vlogi Ferrarija

Britanski oskarjevec Christian Bale bo sodeloval z ameriškim režiserjem Michaelom Mannom pri njegovem novem filmu, v katerem bo upodobil italijanskega avtomobilskega mogotca Enza Ferrarija. Po pisanju filmske revije Variety bo Mann film režiral po mnogih letih priprav. Kot še piše Variety, bosta pravice za distribucijo filma, ki govori o vzponu luksuznega avtomobila ferrari v 50. letih minulega stoletja, odkupila filmska festivala v Benetkah in Torontu.

IZ MORJA V... PESEM

Jurij Paljk:

Pesem za P.

Morje ve,
morje zna.

V samotnem jutranjem Sesljanu,
tam na kamnitem valobranu,
ko svet še spi,
sem sam,
ne ostrega vizirja za nova obzorja,
ne bolečega spomina nimam s seboj,
le morje z mano molči.

Morje ve,
morje zna.

Nekje za sabo sem pustil vse,
ob morju,
tam v Sesljanu,
na samotnem valobranu,
z morjem govorim,
mi morje skrivnostno molči.

Morje ve,
morje zna.

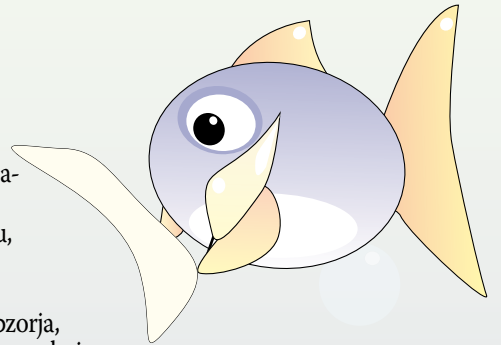
Tam za obzorjem,
tam daleč,
tam blizu,
kjer nebesni svod poljublja morje,
kjer lepota, minljivost večnega, boli,
kjer se srečata nasmeh in bolečina,
kjer sta pogovor in tišina,
tam za morjem,

tam je,
ja,
tam je,
tam je vse.

Morje ve,
morje zna.

In se mi včasih zazdi,
dekle,
tam na kamnitem valobranu,
v jutranjem tihem Sesljanu,
da vidim tvoj nasmeh,
nežen in lep,
boleč je,
nadih večnega v minljivosti svežega dne,
tam na kamnitem valobranu,
v jutranjem tihem Sesljanu.

Morje ve,
morje zna.

PIRAN - Do jutri na Židovskem trgu

Festival japonskega gledališča kamišibaj

Židovski trg v Piranu bo do jutri gostil tretji festival gledališča kamišibaj, japonske oblike pripovedovanja zgodb ob slikah na malem lesenem odru. Poleg tekmovalnih predstav, ki so izbor najboljšega na področju kamišibaja na Slovenskem, nastopajo gostje iz tujine in otroci, v dogajanje se vključujejo tudi domačini.

Organizatorji iz Gledališča Zapik so pripravili zanimiv program, pri čemer bodo najpomembnejši del tekmovalne predstave. Strokovna žirija z mednarodno udeležbo bo podelila glavno nagrado, z imenom zlati kamišibaj, ter še dve priznanji za posebne dosežke. Letos sta se slovenskim izvajalcem pridružila predstavnika Komorskih otokov in Srbije, novost festivala pa so nastopi najmlajših z različnih koncev Slovenije, ki uvajajo večere zgodb ob slikah. V festival, ki ga organizira Društvo Zapik v sodelovanju z ZKD Parol Pahor Piran, finančno pa sta ga podprli Občina Piran in Javni sklad za kulturne dejavnosti RS, se letos vključujejo tudi gostitelji iz Pirana. Občinstvu predstavljajo zgodbe iz piranske zgodovine, legendo o svetem Juriju in zabavno zgodbo o figovem topu, svoje kamišibaje pa bodo uprizorili tudi učenci osnovne šole iz Lucije.

V času največjega razcveta kamišibaja v 30. letih prejšnjega stoletja je samo v Tokiu delovalo tudi po 3000 kamišibajkarjev. Zaton je povzročil pojav televizije, a danes ta umetniška oblika spet pridobiva na veljavi in se je razširila po vsem svetu. (STA)

TOMIZZEVO DUH

Musica noster amor

PIŠE MILAN RAKOVAC

Naslov sem si izposodil od prelestnega madrigala Jacobusa Gallusa, Jakobeta Petelina. Pravišnji se je zdel, ker je to poletje polno glasbe, ljubezni, a tudi žalosti. Izjemni slovenski kantavtor Jani Kovačič In concerto na Brionih - čista lepota. In potem čista žalost - Arsena Dedića ni več ... Vse težji časi so za Človeka, ki se v stiski vse pogostje ozira čez ramo, ali mu more vsaj kdo šepniti tolažbo Tina Ujevića: »Ne boj se, nisi sam!«. V surovem času pa vsi le niso poklekli, Kovačič s pesmijo izziva mešetarje in manipulatorje, tu je zadnji verz njegove brechtovske pesmi DEMOISTEJI & DEMOCISTI:

»... vi, ki se sklicujete na izgovore,
vi, ki nas kličete na zagovore,
vi, ki vaše bogastvo so predsodki,
vi, ki so vam mar le vaši dohodki,
vi, ki ste obsedeni s kaznovanjem,
vi, ki se opravičujete s klerikal-

nim bebljanjem!

Vi: democisti, demoisti, democisti!
Vi, ki bi nas; vi, ki bi nam; vi, ki bi ...
Vi ... NE!!!«

Jani Kovačič z upornim stihom grmi v Istro, v Jadransko morje, v nežni šelest brionskih borovcev, valovi in »neuvrščeni« pavi premolknejo, oglašajo se le beli kakađu Koki, ki ga je Tito podaril vnukinji Saši, »kako si? Koki, Koki ...«. Glasba nas je nosila pod zvezde na 3. Večeru subverzivne poezije na Brionih, kjer Rade Šerbedžija poje svoje protestne iz časa gorečih balkanskih zarj - »ja neču, neču, neču, neču protiv druga svog, ja neču protiv naroda mog« ... in kjer nas zanosni kvarnerski pesnici Laura Marchig in Roberta Razi snubita z domačo amazonsko poezijo. Potem prispejo grde novice, z Arsenom je hudo, hudo ... Tolažimo se z nje-

govo muziko, ki se prilega čudoviti Galusovi hvalnici Musica Noster Amor:

»Sve bilo je muzika u ljubavi s njom,
dal' stvaran
je bio taj cvijet na dlanu mom« ...

Zgodovinar Josip Bratulić je natančno pojasnil duha jadranskega človeka, ki ga krasi predvsem kljubovanje in svobodnjaštvo: petsto let pod Benetkami smo bili »siromaki, ampak gospodari«. Na to lakonično krilatico sem se spomnil ob poslušanju elegičnega Janija Kovačiča, pred očmi so se mi zvrstili dedje in pradedje, none in pranone naših revnih svobodnjakov (ja, pod republiko Serenissimo pač nismo bili tlačani). Navdahnjeni in pronicljivi Kovačič je za to priložnost v slovenščino prepsnil bugarščico iz temeljnega dela hrvaške in slovanske literature Ribanje

i ribarsko prigovarjanje Petra Hektorovića (hvarski pesnik, graditelj, glasbenik, plemič, Stari Grad na Hvaru, 1487-1572), tu je le del tega bisera:

»Kar potegne Marko bridko sabljico polzláčeno,
noter v srce Andrijaša, srčce zarine jo.
Ranjen zruši se ob bratovo desnico Andrijaša« ...

Gallus in Hektorović, renesančna mojstra, Kovačič in Dedić, mojstra danšnjice. Potem eden od vele mojstrov odide v nebo in nam zapusti polne skrinje suhega zlata. Medtem ko so po Balkanu še donele jerihonske trobente, ko je odmeval jok mater iz Srebrenice in smo še drgetali pred domoljubnimi banditi, je Arsen vstal proti sami srčki ravbarskega nacionalizma s pesniško zbirko uglasbene poezije s pomenljivim naslovom Ministrstvo strahu:

»Dolaze ratni profiteri
kupuju srce, kupuju krv,
nadišu strašni amateri,
u trulom voću - truli crv.
Dolaze ratni profiteri
kupuju povijest, kupuju mit,
njihovi sinovi i kćeri
već beru užasni profit.

Dolaze ratni profiteri
sad lažni sin i lažni brat
drmaj u toj atmosferi,
al' ide vrijeme i kuca sat.«

Vojne so se, vsaj tod okoli, končale, ostali pa so vojni dobičkarji od Karavank do Kajmakčalana, ostala so ministrstva za strah. Ostali pa so tudi pogumni ljudje in njihov upor. Tudi zato, zaradi Arsena in Janija, se nimamo, razen lastnega strahu (Churchill), česa bati.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Unija ustanovljena brez glasov Sovodenj, Števerjana in Dolenj

Naziv enojezičen, statut ... trijezičen

Na goriškem županstvu so včeraj izglasovali statut medobčinske unije za Brda in zgornje Posočje. Kot je bilo moč sklepati iz srednjih izjav goriškega župana Ettoreja Romolija, bo uradni naziv unije izključno italijanski - *Unione Territoriale Intercomunale Collio-Alto Isonzo* -, v treh jezikih pa bo uradno napisan statut, ki ga bodo župani predstavili občinskim svetom.

Predlog občin Sovodnje in Števerjan, ki sta se zavzeli za enakopravnost italijanščine, slovenščine in furlanščine tudi pri imenovanju unije, torej ni bil sprejet: odločno sta ga podprla le župana iz Fare in Romansa, na koncu pa so vsi predstavniki občin z izjemo sovodenjske, števerjanske in dolenjske izglasovali statut in s tem pristali na kompromisno rešitev. Edina možnost, da bi nova unija po zgledu julijske in kraško-jadranske dobila tudi uradno večjezično ime, je ukrep Furlanije Julijske krajine. Deželno vladno bodo na pobudo župana iz Fare Alesandra Fabbra pisno pozvali, naj se o tem izreče oz. naj z dopolnitvijo zakona razčisti, ali je v primerih »mešanih« unij večjezični naziv obvezen.

Seja je trajala poldrugo uro, v tem času pa so člani skupščine razpravljali skoraj izključno o vprašanju večjezičnega naziva in statuta. Romoli je na začetku predlagal, naj skupščina sprejme ustanovni statut v obliki, ki je bila dogovorjena na začetku avgusta, nakar sta posegla Fabbro in župan iz Romansa Davide Furlan. Dejala sta, da bi bilo treba naziv in statut odobriti v trijezični obliki, kot sta že od vsega začetka zahtevali županji Alenka Florenin in Franka Padovan in kot je pred dvema dnevnoma še pisno pred-

lagala sovodenjska občina. »V statut smo že vključili pet členov za zaščito manjšine. Njenih zakonsko določenih pravic nihče ne postavlja pod vprašaj, trijezičen naziv pa ni nikjer predviden. Vsiljevanja ne sprejemem,« je vztrajal Romoli in predlagal kompromis:

Medobčinsko unijo sestavljajo občine Gorica, Sovodnje, Števerjan, Koprivno, Krmin, Dolenje, Fara, Gorica, Gradišče, Mariano, Madea, Moraro, Moš, Romans, Šlovrenc in Vileš. S 1. januarjem 2016 bodo začeli delovati skupni uradi za socialne storitve, proizvodne dejavnosti, kataster, civilno zaščito, evropske projekte, računovodske storitve in redarska služba, leto kasneje pa bodo združili urad za osebje, prostorsko načrtovanje, javne storitve in davčni urad. Do združitve ostalih služb, ki jih predvideva zakon št. 26/2014, bo prišlo 1. januarja 2018.

»Naziv naj bo italijanski, statut pa uradno napisan v treh jezikih. Nato bo vsaka občina oz. občinski svet posebej odločal, če želi večjezični statut.« Fabbro je poudaril, da »Slovinci tu niso dobrodošli gostje, ampak

Na zasедanju je »prevladal« kompromisni predlog župana Gorice

BUMBACA

gospodarji na svoji zemlji, ki imajo vso pravico zahtevati, da ima njihov "dom" tudi slovensko ime«. Enakega mnenja je bil župan iz Romansa, po katerem je »za Slovence večjezičnost vsebinski problem, ne pa stvar etikete«. Romoli je dejal, da so Slovenci brez dvoma gospodarji na svoji zemlji - »tu so živeli prav gotovo pred mano, ki sem rojen v Firencah«, je ironično pripomnil -, zakon pa določa, kje se zaščita izvaja in kje ne. Sovodenjski podžupan Erik Petejan, ki se je seje udeležil v imenu županje Alenke Florenin, je spomnil, da Slovenci ne živijo le v Števerjanu in Sovodnjah, saj jih je v Gorici veliko več. Županom je kot Fabbro predlagal, naj si skupščina vzame nekaj časa za razmislek in naj se glasovanje odloži, kar pa ni bilo sprejeto. Sejo so prekinili samo četrte ure, večina pa je bila za izglasovanje predloga o enojezičnem nazivu in trijezičnem statutu, o sprejetju katerega bo vsaka občina svobodno odločala.

Ob občinah Števerjan in Dolenje, za kateri je bilo že večkrat napovedano, da zaradi vloženega priziva na sodišče ne bosta podprli statuta, je včeraj proti glasovala tudi občina Sovodnje. »Brez večjezičnega naziva ne bomo podprli statuta. Gre za vprašanje identitete,« je dejal Petejan, župana Krmina in Gradišča pa sta obžalovala, da ni

prišlo do kompromisa, ki bi vse zadovoljil. »Sam sem vedno zagovarjal potrebo po zaščiti manjšin, tokrat pa mi je žal, da predlog ni bil sprejet. Lepše bi bilo, ko bi bili enotni,« je izjavil Luciano Patat iz Krmina. Vsi upravitelji z izjemo podžupana iz Dolenj so nato podprli Fabbrov predlog, da se o potrebi po sprejetju večjezičnega naziva unije izreče dežela. »Če bo z dopolnitvijo zakona deželna uprava predvidela, da morajo imeti unije, v katerih so tudi slovenske občine, dvojezičen naziv, bo treba ime prilagoditi,« je poudaril Fabbro. »Fabbrovo zamisel podpiramo, žal pa nam je, da večina občin ni podprla našega predloga in da so na koncu vsi pristali na kompromisno rešitev,« je opozoril Petejan.

Besedo bo torej ponovno imela dežela FJK, ob njej pa so na potezi še posamezni občinski sveti. Ob županih iz Sovodenj, Števerjana, Krmina, Gradišča je predstavitev trijezičnega statuta v občinskem svetu že napovedal župan Romoli, saj meni, da je v občinah, kjer se izvaja zakon št. 38/2001, to obvezno. V Gorici pa je na mestu vprašanje, ali bo občinski svet trijezični statut izglasoval. »To je seveda odvisno od večine in opozicije, prepričan pa sem, da ne bo težav,« je še dejal Romoli, ki meni, da je doseženi dogovor dober in da ne znižuje ravni zaščite. (Ale)

GORICA-TRŽIČ

Sdagu le uspelo ostati v igri

Nazadnje je le prišlo do dogovora o postopku, ki bo privedel do združitve goriškega in tržiškega konzorcija za razvoj industrije in ki ne izključuje, da se bosta z novonastalo ustanovo naknadno »stopili« še družba Sdag s svojim tovornim postajališčem pri Štandrežu in železniška infrastruktura v Červinjanu. Tržiški konzorcij je sicer zasedal že na začetku tedna, zaradi ostrega nasprotovanja nekaterih vplivnih moč na račun možnosti, da bi združevanje zaobjelo Sdag, pa so sklep odložili vse do včeraj, ko so kljub še vedno vehementnim nastopom posameznikov le prišli do kompromisa. Zadovoljstvo je po koncu seje izrazil Gianluca Madriz, predsednik goriške Trgovinske zbornice, ki je včlanjena tako v goriški kakor v tržiški konzorcij.

»Dogovor vodi v pravo smer in izhaja iz deželnega zakona, ki uvaja reformo in ki določa, da se morajo najprej združiti industrijski konzorciji. Tega se bomo držali, že od vsega začetka pa bo predvideno, da se bosta po koncu strokovnega preverjanja lahko pridružila tudi družba Sdag in morda še infrastruktura iz Červinjana,« je pojasnil Madriz, ki je zagovarjal tudi stališče goriške občine, po kateri Sdag ne sme izostati. »Imenovana bo skupina predvidoma treh zunanjih izvedencev, ki bodo preračevali tako goriški kot tržiški konzorcij pa še družbo Sdag in druge kandidate, ki bi lahko prišli v poštev. Oceniti bodo morali predvsem, če so to finančno in premoženjsko "zdravi" subjekti in če njihov pristop ne bo prinesel več škode kot koristi. Kdor bo pristopil, bo moral stati na lastnih nogah. Tudi glede tega je reforma jasna,« pravi Madriz in poudarja, da je vzpostavitev integriranega logističnega sistema na ozemlju goriške pokrajine in tudi širše prepomemben cilj, da ne bi vzeli v poštev prav vseh infrastruktur, tudi seveda tovrnega postajališča pri Gorici: »Razumem pomisleke na račun Sdaga, toda obstoječi investicijski načrti utegnejo dati družbi nov zagon, novo čezmejno perspektivo pa mu pišejo tudi v Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje. Pot združevanja bo naporna, ker vodi navkreber, a je hkrati odprta, saj nihče ni apriorno izključen.«

Sklep bo moral izglasovati še goriški industrijski konzorcij; skupščina bo v ponedeljek. Do 26. avgusta bodo nato morali sklep objaviti tako dežela kot oba konzorcija, nakar bodo začeli odšteti osemnajst mesecev, kolikor je načeloma časa za dokončno odločitev o združitvi.

GORICA - Zahteva Rodolfa Ziberne »Soča in Vipava sta Isonzo in Vipacco«

Izključno slovenski naziv naj bi zavedel neobgljene turiste

»Soča in Vipava naj bosta tudi Isonzo in Vipacco!« To je zahteva, ki jo mora po mnenju Rodolfa Ziberne dežela FJK postaviti spletnemu velikanu Google. Na prosto dostopnem strežniku Google Maps (Google zemljevidi) sta namreč imeni čezmejnih rek napisani izključno v slovenskem jeziku, kar je po oceni deželnega svetnika stranke Forza Italia problem. »Ko turist išče Gorico na Googleovem spletnem zemljevidu, ne najde italijanskega imena Soče in Vipave niti nad delom reke, ki teče po italijanskem ozemlju. Reki sta vse do izliva označeni le s slovenskima nazivoma Soča in Vipava. Isto se zgodi, tudi če v iskalnik vtipkamo ime ene izmed

dveh rek,« pravi Zibera, po katerem je ta »pomankljivost« tako huda, da bi se morala z njo ukvarjati deželna uprava.

Opozicijski svetnik poziva deželo, naj uradno zahteva od Googlea dopolnitev zemljevida z italijanskima imenoma, saj je prepričan, da bi izključno slovenski naziv lahko zavedel neobgljene turiste. »Predvsem zaradi dogodkov, ki so povezani s prvo svetovno vojno, je bistvenega pomena, da se zemljevid dopolni tudi z italijanskim nazivom za obe reki. V Italiji in tudi Evropi slovenska naziva namreč nista poznana,« meni Rodolfo Zibera, ki je očitno čez noč postal zagovornik dvojezičnosti.

ROMANS - Občina gosti šestnajst prosilcev za azil

S torkom brez strehe?

Telovadnica osnovne šole ni več na razpolago, čakajo na dovoljenje za uporabo zapuščenega objekta v državni lasti

Begunca v Romansu

BUMBACA

V občini Romans že več mesecev gostijo del skupine afganistanskih in pakistanskih prosilcev za azil, ki jih je pred dobrima dvema mesecema tovornjakar izkrcal v bližini cestninske postaje v Vilešu. Begunce je občina s pomočjo prostovoljcev in goriške Karitas najprej namestila v šotorišču pri nogometnem igrišču, nato pa jim je dala na razpolago telovadnico osnovne šole, ki je v poletnih mesecih neizkoriščena. Novo šolsko leto pa je pred vrati, zato bo občinska uprava morala v kratkem poskrbeti za izpraznitev in očiščenje športnega objekta.

»Telovadnica je na razpolago samo do torka. Do takrat moramo nujno najti alternativo rešitev, saj bo drugače šestnajst prosilcev za azil ostalo brez strehe nad gla-

vo,« je za Primorski dnevnik povedal župan Davide Furlan, ki je že pred časom naslovil na pristojne oblasti prošnjo za obnovo prazne stavbe na Drevoredu Trieste, ki je v državni lasti. »Gre za nekdanje stanovanje čuvaja vojaške smodnišnice, ki ga nameravamo izkoristiti prav za namestitev prosilcev za azil. Obnovitvena dela bi morala izpeljati civilna zaščita, za zdaj pa nam še niso prižgali zelene luči za začetek del,« je pojasnil župan, ki čaka tudi na odgovor goriške prefekture. »Prefektinjo smo zaprosili, naj nam prihodnji teden dovoli postaviti šotore na dvorišču stavbe, kjer je nekoč stanoval čuvaj. Drugače res ne vem, kako bomo prosilcem za azil priskrbeli prenočišče,« je zaključil župan.

GORICA - Smrt dekleta sprožila preiskavo

Heroin za sto odvisnikov

Policijsko preiskavo je sprožila najdba trupla mlade odvisnice iz Tržiča med poletjem lanskega leta. Nesrečnica je umrla zaradi zaužitja heroina. Po več mesecih zasledovanj, zaslišanj, prisluhov in video dokumentiranja so policisti mobilnega oddelka goriške kvesture in tržiškega komisariata med pomladjo in julijem letos prijeli več kot deset osumlencev ter tako »obglavili« kriminalno združbo, ki je mrežo razpečevanja heroina razpredla na Trziškem, segala pa je tudi do Gorice in Červinjana.

Najprej so prijeli moškega in žensko, ki sta s prodajo heroina povzročila smrt tržiškega dekleta. Bivališče imata v Červinjanu, oba - še zlasti moški - pa sta že bila znana varnostnim silam zaradi kaznivih dejanj, povezanih s prodajo mamila. Nadaljnja preiskava je pokazala, da je združba imela sedež v Tržiču, da je trgovanje s heroinom potekalo večinoma v Pancanu in tudi ob igralnem salonu v Ulici I Maggio, da so glavni osumljenci mesečno preprodali na Trziškem tudi več kot kilogram heroina in da so jih odvisniki obiskovali vsak dan. Skupno je pri njih nabavljalo drogo kakih sto oseb, skoraj izključno italijanskih državljanov, poleg njih pa so se med kupci-mamilaši našli tudi tujci, ki v pristaniškem mestu živijo zaradi dela.

V okviru prvega dela preiskave so pri storitvi ali udeležbi pri kaznivem dejanju policisti zalotili pet razpečevalcev, ki so osumljeni, da so prodali precejšnje količine heroina. Zoper tri osumljence je bil odrejen pripor, v kolikor so bili na čelu kriminalne združbe. Zoper še tri osebe pa so vpisali kazensko ovadbo zaradi trgovanja z mamili. V nadaljevanju je preiskava privedla tudi do odkritja vzporednega prometa z mamili v Štarancanu. Upravljal ga je domačin, ki je v preteklosti že imel odprte račune s pravico. Aretirali so ga in odvedli v zapor.

Policija je pri različnih razpečevalcih hkrati zasegla okrog sto gramov heroina, pripomočke za tehtanje in pripravo mamila, številne stekleničke metadona, ki so bile pridobljene na nezakonit način, in še vsote denarja, ki jih je navrglo trgovanje z mamili.

O tem, da je bilo središče preprodaje heroina na Trziškem, govori tudi podatek, da so policisti tamkajšnjega komisariata maja letos aretirali tri osebe in zasegli 150 gramov heroina. V juliju pa so stopili na prste še moškemu iz Tržiča, ki je izkoristil okoliščino, da je bila večina krajevnih dilerjev za zapahi, in začel še sam razpečevati heroin. Ko so ga zalotili, je imel pri sebi deset gramov mamila.

Zaseženo mamilo

GORIŠKA BRDA - Pričakujejo kakovosten letnik

Kmalu trgatev zgodnjih sort

To, da se grozdje prideluje v vinogradih na strmih področjih in terasah ter da se trga ročno, v svetu označujejo za »herojsko vinogradništvo«

V briškem vinogradu

FOTO KM.

V vinski Kleti Brda letos pričakujejo zelo kakovosten letnik, glede na to, da je grozdje zdravo in da je bilo letošnje poletje vreme tratom naklonjeno. S trgatvijo zgodnjih sort bodo predvidoma začeli v sredo, glavino pa bodo začeli obirati septembra.

»Po dveh količinsko šibkejših letnikih pričakujemo normalno dober pridelek, to je približno 7000 ton grozdja. S prilagoditvijo dela v vinogradu smo ohranili kakovost kljub visokim temperaturam. Grozdje je zdravo, pričakujemo kakovostno zelo dober letnik,« je povedal direktor Kleti Brda, Silvan Peršolja. Trgatev v Goriških Brdih bo predvidoma trajala do začetka oktobra.

»Enologi, agronomi in vinogradniki te dni skrbno spremljajo dozorelost grozdja v vsakem vinogradu posebej in določijo optimalen čas trgatve glede na tehnološko in organoleptično zrelost grozdja,« so nam pojasnili v Kleti Brda. Trgatev bodo pričeli s sortami za penine, to sta modri pinot in chardonnay, nadaljevali bodo s sivim pinotom in saui-

gnonom ter ostalimi belimi sortami. »Z rdečimi bomo pričeli v drugi polovici septembra, saj čakamo na optimalno zrelost,« je povedal enolog Kleti Brda, Darinko Ribolica.

Trgatev v Kleti Brda že nekaj let »izkoristijo« za promocijo na tujih trgih. Kot pojasnjuje vodja trženja Andrej Valentinič, že vrsto let na trgatah gostijo poslovne partnerje iz tujine z namenom, da spoznajo pristno gostoljubje vinogradniških družin v Brdih in način njihovega dela. Vabilu so se tokrat odzvali partnerji iz ZDA, Srbije in Bosne in Hercegovine.

»Razumevanje vinorodnega okolja skozi osebno doživetje je pomembno marketinško orodje, predvsem na tujih trgih, kjer si Slovenija zadnja leta uspešno utira prodajne poti. Tujim trgovcem se močno v spomin vtisne tudi to, da pri nas vse grozdje oberemo ročno,« poudarja Valentinič.

V svetu namreč strokovnjaki to, da se grozdje prideluje v vinogradih na strmih področjih in terasah ali na višje ležečih predelih in na oddaljenih otokih

GORIŠKA - Zadnje priprave

V nižinskih legah so že začeli trgati

Tako kot za Goriška Brda v Sloveniji se kakovostna letina obeta tudi za vinarje na italijanski strani Brd in na Krminskem, kjer potekajo zadnje priprave na trgatev. Ta se bo predvidoma začela prihodnji teden, čeprav so ponekod že obrali nekaj grozdja najzgodnejših sort za peneča vina.

»Vreme nam je lani močno pomagalo, letos pa pričakujemo zelo kakovostno letino. Kljub visokim poletnim temperaturam, zlasti v juliju, je dež prišel ob pravem času. Razmerje med kislinami je optimalno, zadovoljeni pa smo tudi s količino, saj grozdja ni bilo preveč, a niti premalo,« pravi predsednik Vinoteke Števerjanski griči, Fabjan Korsič. Obenem napoveduje, da bodo v Brdih na začetku prihodnjega tedna začeli s trgatvijo grozdja za peneča vina, nakar se bodo lotili zgodnjih sort, kot sta chardonnay in sivi pinot, proti koncu septembra pa bodo predvidoma na vrsti še rdeče sorte.

V Brdih torej še ni napočil čas

trgatve, kar ne velja za Krminsko, kjer so v nižinskih legah že začeli trgati. »Nekatera podjetja so se lotila trgatve grozdja za peneča vina in sivi pinot. To velja predvsem za nižino, kjer je bilo več dežja, obrali pa so predvsem mlajše trte,« pravi Renato Keber iz istoimenskega podjetja na Ceglem. »Pri nas se bo trgatve začela petega septembra s sivim pinotom, sledili bodo chardonnay, sivi pinot, sauvignon, tocai in rebula. Seznanjen pa sem, da se bodo nekateri vinogradniki na Krminskem lotili trgatve sivega pinota v terek ali sredo,« pojasnjuje Keber. Tudi po njegovi oceni naj bi bila letošnja letina vrhunska: »Grozdje je zaradi visokih temperatur, relativno suhega vremena in primerne količine padavin zdravo. Česnje, breske in marelice so bile letos zelo okusne, zato tudi letina veliko obeta. Potrebujemo le še malo svetlobe in suhega vremena, čeprav nas dež ne zmaši. Drobodolši pa bodo zagotovo zmerno vroči dnevi s hladnimi nočmi.« (av)

ter da se trga ročno, označujejo za »herojsko vinogradništvo«. »Pridelava grozdja je sicer na takšnih legah težavna in zato dražja,« je še pojasnil enolog Ribolica, in dodal, da si v Vinski kleti Goriška Brda prizadevajo razumeti vsako lego z njenimi klimatskimi značilnostmi in prstjo ter za vsako sorto poiskati tisto rastišče, ki ji bo dalo največ. »Samo tako lahko pridelamo sveža, mineralna in sadno dišeča vina, ki imajo hkrati tudi polno telo,« je še poudaril.

Vinogradi v Goriških Brdih rastejo na strmih pobočjih, kjer bi druge rastli-

ne dolgoročno le težka uspevale; avtohtone in tradicionalne sorte pa so se tam udomačile in se najbolje prilagodile okolju. Vinogradniki in vinarji se tako trudijo ohraniti stoletno tradicijo in hkrati ponuditi vina po današnjem okusu.

Vinska klet Goriška Brda je sicer tudi letos sodelovala na specializiranem ocenjevanju gorskih vin *Vini di montagna* v Italiji, kjer je vino Sauvignon Bagueri 2011 dobilo srebrno medaljo. Posebnost ocenjevanja je, da lahko sodelujejo le vina, ki izhajajo iz tako imenovanega »herojskega« vinogradništva. (km)

GORICA

Podeljevanje suplenc

Deželni Urad za slovenske šole sporoča, da bo podeljevanje letnih suplenc za goriško pokrajino na podlagi pokrajinskih lestvic (GAE) v četrtek, 27. avgusta, na sedežu Pokrajinskega šolskega urada v Ulici Rismondo 6, in sicer ob 10. uri za vse šolske stopnje. Suplence iz zavodskih lestvic bodo šole podelile kasneje.

KRMIN

Ponuajajo zaposlitev

Občina Krmin bo v okviru družbeno koristnih del za obdobje 52 tednov zaposlila osebo, ki bo spremljala otroke med vožnjo s šolskim avtobusom, skrbela za dostavo hrane na dom in sodelovala z uradoma za kulturo in demografske storitve. Prijave zbirajo v uradu za zaposlovanje v Gorici do 3. septembra.

NAŠ POGOVOR - Agent nogometašev Marco Arduini

Juventus, prodaja Kovačiča, Frosinone in ... bazovski kal

Marco Arduini je bančnik in agent nogometašev. Ni velika riba »a-la« Mino Raiola ali Federico Pastorello, ki ga 55-letni Bazovc dobro pozna, ampak ...

»Se borim. V tem svetu nogometašev, trenerjev, agentov mrgoli jastrebov in prodajalcev dima. Treba se je gibati previdno, tkati poznanstva in biti potrpežljivi. Letos nisem bil veliko aktiven. Bom pa skušal nadoknaditi v novi sezoni,« je sprva povedal Marco, ki ni napovedal revolucij v novi sezoni A-lige.

»Juventus ostaja glavni favorit za 'scudetto', čeprav ne bo več Pirla, Vidala in Tèveza. Najhujši tekmeč jim bo Roma (pomerila se bosta že v drugem krogu op. av.), ki se je precej okrepila, kar še ni jamstvo za uspeh.«

Za Juventusom in Romo pa?

Milan in Inter sta precej investirala. V obeh taborih si

želijo ponovne vrnitve v ligo prvakov, kjer dežuje se klubi utapljajo v denarju. Moja ocena: oba kluba še nista na nivoju Juventus in Rome. Milan naj bi bil malo boljši od Interja. Zelo cenim trenerja Milana Sinio Mihajlovića.

Prodaja Matea Kovačiča madridskemu Realu: da ali ne?

Absolutno da. Inter je napolnil blagajno. 32 milijonov evrov niso mačje solze. Interjevi agenti se trudijo, da bi najeli Perišića.

Juventus je uspel zadržati Pogbaja.

Odločili so se, da raje prodajo Vidala. Poteza je bila odlična. Pogba je še mlad in njegova cena, če bo letos igral še naprej tako uspešno, se bo podvojila ali potrojila.

Napoli in Fiorentina?

Obe ekipi se bosta borili za zgornji del lestvice. Mednje bi vključil še Lazio, ki pa se doslej ni okrepil. 'Calciomercato' pa se konča konec avgusta.

Ali se bo Udinese boril le za obstanek?

Najbrž bo tako. Zaradi tega furlanski navijači niso zadovoljni. Želeli bi, da bi se ekipa znova borila za evropsko ligo. 'Patron' Pozzo je veliko prodal in malo kupil. Ekipa je prava uganka, čeprav povsem zaupam trenerju Colantuonu. Vodstvo videmskega kluba bo bržkone tudi letos valoriziralo enega ali dva igralca mladinske ekipe primavera.

Dobra novica je, da bo v Vidmu nov stadion.

Končno. Gledanje tekem bo bolj udobno. Še posebno v deževnih dneh.

Udinesejev 'patron' Pozzo ima v lasti še španskega prvoligaša Granado in angleški Watford.

Pozzo cilja, da bi tudi v prihodnji sezoni obdržal vse tri ekipe v vodilnih ligah treh držav. Ne bo lahko.

Ali bosta Carpi in Frosinone le pepekli v A-ligi?

Carpi se je bolj okrepil od Frosinoneja. Na ekipo iz Ciocarie v Laciju me vežejo družinske korenine. Moj oče se je namreč rodil v Frosinoneju. Obe ekipi ne bosta popustili do zadnjega. Prepričan sem, da bo boj za obstanek kar hud. Prvenstvo bo veliko bolj enakovredno kot lansko.

Katere mlade nogometaše naj pozorno spremljamo?

Zvezni igralec Fiorentine Federico Bernardeschi (letnik 1994). Interjev Assane Demoya Gnoukouri (1996). Veliko mladih imajo Gnievo, Carpi in druge ekipe nižjega ranga. Srednja starost ekip v A-ligi se je precej znižala. To je dobro.

Kaj pa 20-letni Alessio Romagnoli, ki ga je Milan odkupil od Rome?

Ni slab igralec. Ni pa tak fenomen, kot napihujejo mediji.

Italijanski Gazzetti dello Sport je izjavil, da ... »branim kot Nesta in

podajam kot Zidane« ...

Prav nič skromen. Zakaj ga torej ni opazil Real Madrid. Ocenili ga bomo čez nekaj mesecev. Tudi Santona so nekoč pri Interju opevali. Po nekaj letih se je za njim povsem izgubila vsaka sled.

Palermo

(Struna in Andelković) ter Chievo

(Birs in Cesar) sta

najbolj »slovenski« ekipi.

Nato imamo še Handanovića (Inter), Iličića (Fiorentina) in Kurtića, ki ga v Atalanti trenira naš Edy Reja iz Ločnika. Žal drugih nimamo, ker je prva slovenska liga

Marco Arduini s prijateljem, nekdanjim nogometašem Brunom Cirillom. Desno Paul Pogba (Juventus) in Jeremy Menez (Milan)

ANSA

vse manj kakovostna in mladi prehitro odhajajo v tujino. Palermo je zelo mlada ekipa. Tudi kakovostna.

Tržačanov in Goričanov v A-ligi ni! Žal ne. Le Andrea Petagna igra v Vicenzi v B-ligi. V Trstu in Gorici ne znamo ustvariti igralcev. Morali bi veliko več investirati v mladinske ekipe.

Kateri so vaši prihodnji cilji v vlogi agenta?

Osredotočil se bom na tuje tržišče. Še naprej pa bom obiskoval stadione in tkal nova poznanstva. V tem poklicu uspeš le, če sodeluješ s športnimi direktorji in z močnimi agenti. Slednji ti morajo zaupati. Hkrati ne smem pozabiti, da je moja prva služba banka. Ne morem si privoščiti, da bi se posvetil izključno nogometu.

»Simpatiziram tudi za Frosinone. Na Ciocario me vežejo očetove korenine.«

Mimogrede: Arduini je tudi predsednik jusarskega odbora iz Bazovice, ki je letos s pomočjo Občine Trst obnovil izsušeni bazovski kal.

Jan Grgič

KOLESARSTVO - Od danes do 13. septembra

Zmagovalci Toura tudi za lovoriko na Vuelti

Christopher Froome (Team Sky) ANSA

Letošnja kolesarska dirka po Španiji, že 70. po vrsti, ki se bo začela z današnjim večernim moštvenim kronometrom, bo dobila novega zmagovalca, saj lanskega prvaka Španca Alberta Contadorja ne bo na startu, se pa bodo za prestiž udarili trije najboljši iz letošnje francoske pentlje, Britanec Christopher Froome, Kolumbijec Nairo Quintana in Španec Alejandro Valverde. Froome, Quintana in Valverde so dirko po Franciji končali na prvih treh mestih, tudi na zadnjem »grand touru« sezone pa jih uvrščajo med najresnejše kandidate za skupno zmago. V boj za najvišja mesta se bodo skušali vmešati še Italijan Vincenzo Nibali, lanski zmagovalec Toura, ki bo imel zraven rojaka Fabia Aruja, nevarna sta lahko tudi Američan Teejay van Garderen in Andrew Talansky, Irec Daniel Martin, tudi Poljak Rafal Majka ima svoje načrte, v zadnjih dveh letih je dobro na domači dirki kolesaril tudi Joaquim Rodríguez. Po mnenju mnogih je na špansko pentljo najmočnejšo ekipo pripeljala Astana, ki je ob bok Nibaliju in Aruju postavila še Mikela Lando.

Na letošnji dirki po Španiji bosta tekmovala dva Slovenca. Luka Mezgec in Matěj Mohorič bosta na Vuelti kolesarila prvič, Mohorič sploh premierno na kateri od treh največjih dirk sveta. Mezgec posebnih rezultatskih pričakovanj nima, saj ga čaka vloga pomočnika Johnu Degenkolbu, Mohorič pa bo prav tako delal za moštvene kolege.

Vuelta se bo po 21 etapah in 3357 kilometrih končala 13. septembra v Madridu. Kraljevska etapa bo enajsta v Andori, ko bodo kolesarji morali premagati pet gorskih prelazov in skoraj 5000 metrov nadmorske višine.

Uvodna etapa »straši«

Prireditelji Vuelte so sprejeli nevsadkanje odločitev za uvodno etapo. Po številnih opozorilih kolesarjev, da je trasa prenevarna, so se odgovorni odločili, da časi ne bodo šli za posamično skupno razvrstitev, tako se bodo ekipe pomerile le za etapno zmago. Moštveni kronometer je speljan ob obalnem delu Marbelle, podlaga pa je blatna in prašna, kar je med kolesarji vzbudilo precej ogorčenja.

Brez Vuelte zaradi alkohola

Ruska kolesarska ekipa Katjuša, katere član je Slovenec Simon Špilak, se sooča z novim incidentom. Po Italijanu Giampaolu Carusu, ki je padel na dopinskem testu, sta se v težavah znašla Jurij Trofimov in Egor Silin, ki sta zaradi pijančevanje ostala brez mesta v ekipi za dirko po Španiji.

Radivoj Pečar: »Nibali in Aru kot pes in mačka«

Radivoj Pečar, duša kolesarskega kluba Adria, ki bo 6. septembra organiziral kolesarski Maraton prijateljstva Ljubljana - Lonjer, je glasno povedal, da se španska Vuelta vse bolj uveljavlja in diha za ovratnik francoskemu Touru. »Italijanski Giro je žal zamudil priložnost. Italijanski organizatorji so se namreč odpovedali septembrskemu terminu, ki jim ga je predlagala svetovna kolesarska zveza. Mesec maj je sicer za Giro tradicionalen. Septembra pa so najboljši kolesarji v odlični formi, saj se pripravljajo na svetovno prvenstvo,« je dejal Pečar.

Kdo so favoriti letošnje Vuelte?

V prvi vrsti Britanec Froome. Svoje bi lahko dodala tudi Italijana Nibali in Aru, ki sta skregana kot pes in mačka. Najbrž si bosta nagajala. Aru morda ni tak fenomen, kot ga opevajo italijanski mediji.

Kaj pa Slovenca?

Lahko bi presenetila, čeprav v njunih ekipah ne bosta igrala pomembne vloge.

Vuelta je vsako leto bolj naporan?

Nekaj gorskih etap bo skoraj ekstremnih. Španska dirka zahteva izjemno fizično pripravo.

Italijansko kolesarstvo je pred kratkim znova »očrnil« doping.

Kolesarstvo je na Apeninskem polotoku v veliki moralni in kadrovske krizi. Na dirkah World Toura nastopa le ena italijanska ekipa (Lampre). Vse manj je dobrih kadrov. V Toskani, ki je najbolj kolesarska dežela, je vse manj mladinskih dirk. Zdaj jih štejemo le pet na mesec. Nekoč so jih pet odkolesarili v enem vikendu. (jng)

Pokal Adecco v Kopru

KOPER - Včeraj je na prvi tekmi Pokala Adecco, ki velja kot priprava na EuroBasket 2015, Italija s 86:72 premagala Finsko. Največ točk je za »azzurre« dosegel Danilo Gallinari (18). **Večerna tekma:** Slovenija - Ukrajina 66:60 (Jaka Blažič 12 točk).

Danes: 17.15 Italija - Ukrajina, 20.05 Slovenija - Finska.

V Križu Pokal ŠD Vesna

V Križu bo drevi na sporedu Pokal Vesne (Vesna Cup), ki ga organizira domači klub. Ob 19.30 se bosta prvi med seboj pomerili ekipi Primorja in Brega. Uro kasneje bo poraženec igral proti Vesni. Ob 21.30 pa bo kriška ekipa igrala še proti zmagovalcu s prvega srečanja.

V REPNU - Danes, 18.00 Kras - Sistiana.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.13 in zatone ob 20.02
Dolžina dneva 13.49

LUNINE MENE
Luna vzide ob 13.43 in zatone ob 23.51

NA DANAŠNJI DAN
Leta 1988 so bili na Goriškem ekstremno močni nalivi. Na postaji Kekec nad Novo Gorico je v pol ure padlo 84 mm, v eni uri 141 mm in v treh urah kar 191 mm padavin! V Novi Gorici je v eni uri padlo 119 mm, v Čepovanu pa 95 mm dežja.

Danes v nižinah in ob obali bo rahlo oblačno do spremenljivo. V gorah bo vreme spremenljivo z možnostjo popoldanskih krajevnih ploh. Ob obali bo pihal burin, ki bo tekom dneva ponehal.

Danes bo prevladovalo pretežno jasno vreme. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 13, na Primorskem okoli 15, najvišje dnevne od 19 do 24, na Primorskem do 27 stopinj C.

Jutri bo po vsej deželi spremenljivo. Zjutraj bo delno oblačno, še posebno ob obali, kjer bo pihal vetrič. Popoldne na zahodu in v gorah bo oblačno z možnostjo krajevnih ploh.

V nedeljo bo sončno z občasno povečano oblačnostjo. Zjutraj bo po nižinah megla. V ponedeljek se bo pooblačilo, popoldne bo v zahodnih in osrednjih krajih pričelo deževati. Zapihal bo jugozahodni veter.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.08 najvišje 2 cm, ob 7.14 najnižje -14 cm, ob 14.18 najvišje 25 cm, ob 22.01 najnižje -12 cm.
Jutri: ob 6.32 najvišje -4 cm, ob 8.34 najnižje -4 cm, ob 15.37 najvišje 22 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 24,1 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m14 2000 m9
1000 m12 2500 m4
1500 m11 2864 m2
UV indeks bo ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah dosegel 7 in v gorah 8.

Ovržene napovedi o velikanskem asteroidu

WASHINGTON - Ameriška vesoljska agencija Nasa je ovrgla spletne napovedi o velikanskem asteroidu, ki bi naj prihodnji mesec padel na Zemljo in uničil dobršen del Srednje in Severne Amerike, je sporočila francoska tiskovna agencija AFP. Različne nestrokovne spletne strani so poročale o velikem asteroidu, ki bi naj konec septembra padel na Zemljo v bližini Portorika in povzročil uničenje celotnega območja. Predstavniki Nase so apokaliptično teorijo označili za neresnično. Nasin strokovnjak Paul Chodas je sporočil, da ne obstaja znanstveno ozadje in niti drobec dokazov o asteroidu, ki bi naj trčil z Zemljo v septembru. Strokovnjaki so pojasnili, da imajo vsi znani asteroidi le 0,01-odstotno možnost za trčenje z našim planetom v prihodnjih sto letih.

Danny, prvi orkan letošnje sezone v Atlantiku, se bliža Karibom

MIAMI - Nacionalni center za orkane ZDA je v četrtek sporočil, da je tropska nevihta Danny postala prvi orkan letošnje sezone v Atlantiku. Orkan Danny se je nahajal več kot 1000 kilometrov vzhodno od Karibov, ki naj bi jih dosegel v ponedeljek, vendar naj bi do takrat že oslabil nazaj v nevihto. Danny je sredi Atlantika v četrtek pihal z vetrovi le 120 kilometrov na uro, kar ga je uvrstilo v najšibkejšo 1. kategorijo orkanov. ZDA je orkan nazadnje prizadel julija lani, to je bil orkan druge kategorije Arthur. Od takrat pa do sedaj ZDA uživajo najdaljše obdobje brez orkana vse od leta 1850, ko so začeli uradno zbirati podatke.

TRST - Boris Pahor za STA ob svojem skorajšnjem 102. rojstnem dnevu

Bistvena je moralna podpora iz matice

V Ljubljani bodo prihodnjo sredo, na njegov rojstni dan, predstavili njegovo knjigo Rdeči trikotniki, ki jo je iz italijanščine prevedla Tatjana Rojc

TRST - Pisatelj Boris Pahor se ne da. Ob skorajšnjem 102. rojstnem dnevu je za Slovensko tiskovno agencijo (STA) povedal, da ga bolj kot finančna podpora za kulturo skrbi moralna. Brez moralne zavezanosti kulturi in zavedanja njene pomembnosti denar ne pomaga. Spregovoril je tudi o novem delu Rdeči trikotniki, ki ga bodo v Ljubljani predstavili na njegov rojstni dan, prihodnjo sredo. Zamejska kultura živi od podpore, ki jo dobi tudi pri matični državi. A kot je povedal Pahor, ponavadi zamejskim ustvarjalcem v prvi vrsti niso namenili veliko moralne podpore: »Od matice je človek vselej pričakoval, da je ona tista, ki bo dajala pravi poudarek tistim, ki živijo zunaj.«

Pahor sicer meni, da je moralna podpora velikokrat pomembnejša od finančne: »Ne odrečem se finančni podpori, a finančna brez moralne se dotika samo tistih, ki imajo neko organizacijo, društvo, nek izvor, medtem ko je moralna za vse.«

V luči širših formalnih rezov v kulturi je Pahor dejal, da mora vsaka kultura, ki raste in se razvija, v primeru pomanjkanja sredstev preudarno razmisliti, kako bo denar porabila, kaj bo realizirala in česa ne. Slabo je, ko mora ustvarjalec delovati varčno, saj to po njegovem mnenju krati kreativnost. Po Pahorjevih besedah bi se morali tako akademiki kot tudi univerza v matici postaviti v bran vsega kulturnega in znanstvenega. Center slovenske kulture bi moral dati jasno vedeti, da tako preprosto ne gre, da se v zvezi s kulturo ne sme govoriti o varčevanju.

Pahor je julija javno čestital mi-

nistrici za kulturo Julijani Bizjak Mlakar, ki je ob obisku Trsta povedala, da v domovini pogreša več narodne zavesti ter da bi jo lahko uvažali iz zamejstva. Pahor je dejal, da si ministrica pred obiskom ni predstavljala, da ljudje, ki živijo v zamejstvu, tako dihaajo s slovensko kulturo: »Tako je zmeraj bilo, v Gorici in Trstu, dveh kulturno in politično aktivnih mestih.« Če Trsta ne bi izgubili, bi po njegovih besedah tam stala slovenska univerza, saj je mesto predstavljalo okno v svet.

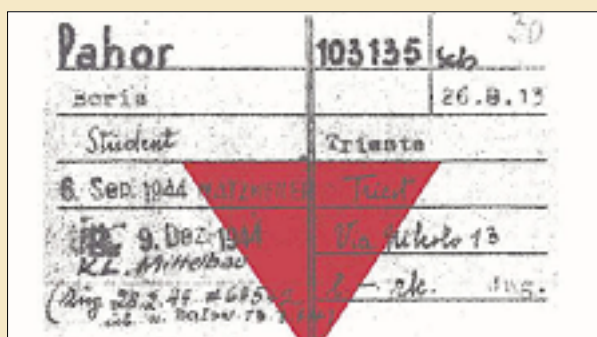
Med politiki je bil pred tem Bojan Štih edini, ki je Pahorja podprl pri delovanju revije Zaliv in zapisal, da je kulturni razvoj v Trstu odvisen od matice. Danes vest o katerem od zamejskih ustvarjalcev težko prodre v slovensko javnost: »Samo če je kaj izrednega, Ljubljana prisluhne, a se ne navduši, ne poudari.« Kot že večkrat poprej je Pahor poudaril pomen narodne zavesti, ki je pri Slovencih omajana.

Novo delo Rdeči trikotniki, ki ga bodo v ljubljanski knjigarni Konzorcij predstavili v sredo, na 102. Pahorjev rojstni dan, je tržaški pisatelj letos najprej napisal za italijansko založbo Bompiani, da bi opozoril na manj znana, a nič manj kruta delovna taborišča za internirance. Ti so bili internirani zaradi njihovega odporniškega delovanja. To so taborišča, kot so Dachau, Dora in Mauthausen, o katerih je Pahor večkrat govoril, založnica pri italijanski založbi pa ga je spodbudila, naj povedano tudi zapiše.

Naslov knjige Rdeči trikotniki bo po besedah Pahorja pri marsiko-

Na fotografiji desno pisatelj Boris Pahor ob enem njegovih številnih javnih nastopov; spodaj taboriščni dokument

FOTODAMJAN

mu zbudil zanimanje, saj mnogi ne vedo, da so v taboriščih zapornike označevali s trikotniki različnih barv. Rdeči so bili namenjeni političnim zapornikom.

Pahor je v žepno knjižico, podobno vodniku, združil opise številnih

manj znanih delovnih taborišč. Vključil je tudi italijanska fašistična taborišča, kjer sicer ni bilo rdečih trikotnikov, a so bila po njegovih besedah vsa politična. Knjižica prinaša tudi manj znane informacije o življenju v taboriščih. S tem delom bodo Slovenci lahko spoznali, v katera taborišča so med drugo svetovno vojno pošiljali njihove rojake. Pahor ga je napisal v italijanščini, poslovenila pa ga je Tatjana Rojc.

Ob Pahorjevem 102. jubileju bo

izšel tudi zbornik s simpozija Slovenska tržaška literarna šola. Simpozij sta Mladinska knjiga in Cankarjeva založba lani pripravili ob 101. Pahorjevem rojstnem dnevu in 90-letnici Alojza Rebule. Šlo je za nadaljevanje Pahoriane iz leta 2013, s katero so proslavili Pahorjevo 100-letnico. Obe novi knjigi sta izšli pri Mladinski knjigi oziroma Cankarjevi založbi.

Tržaška literarna šola vključuje ustvarjalce, ki so pred in po letu 1918, ko je Trst prešel pod Italijo, ustvarjali v Trstu. Leto 1918 sicer pomeni mejnik, po katerem se je tržaška književnost razvijala drugače kot v Sloveniji. Simpozija so se udeležili številni zamejski ustvarjalci in poznavalci literature. Spregovorili so o literarnem ustvarjanju na Tržaškem, poleg Pahorja in Rebule pa so osvetlili tudi lika in delo Vladimirja Bartola in Srečka Kosovela.

Na vprašanje, kakšen je bil odziv na simpozij, je Pahor dejal: »Malenkosten, kot ponavadi. Zmeraj nekdo nekaj očita. Marsikdo je rekel, da imamo literarno šolo v Ljubljani, kjer deluje tudi ZRC SAZU, Društvo slovenskih pisateljev in center Pen. Zakaj je treba govoriti o Trstu?«

Pahor je dvomljivcem odgovoril, da je o tržaški literarni šoli treba govoriti preprosto zato, ker resnično obstaja. Ne gre za samopromocijo, kot mu nekateri oponašajo. Očitke zavrača in ga ne zanimajo, saj meni, da je širše prepoznan že po svojih delih. »S to šolo potrjujemo našo tržaško eksistenco,« je zatrdil. To se zdi Pahorju ključno.

Maja Čehovin Korsika (STA)